

Il maun public ha sustegnì la cultura l'onn 2013 cun totalmain 2,72 milliardas francs, quai che correspunda ad 1,7 pertschient da las expensas statalas totalas.

Ina chasada svizra ha spendì l'onn 2013 per mais en media 238 francs per expensas culturalas.

Passa 70% da la populaziun svizra han visità l'onn 2014 almain in museum, in concert u in monument.

64% da la populaziun svizra èn stads culturalmain activs en lur temp liber l'onn 2014.

L'onn 2015 han ils kinos svizzers mussà 1'674 films differents, tranter quels 261 films svizzers. L'entrada da kino ha custà en media 15.55 francs.

L'onn 2014 devi en Svizra 1'142 museums che han registrà totalmain stgars 21 milliuns entradas.

En Svizra datti indesch lieus protegids sco patrimoni mundial da l'UNESCO.

Ils 27 teaters svizzers ils pli gronds han mussà durant la stagiun 2014/2015 var 6'800 represchentaziuns e retschavì var 1,6 milliuns aspectaturas ed aspectaturs.

809 bibliotecas svizras han mess a disposiziun a lur 1,4 milliuns utilisadras ed utilisaders l'onn 2014 var 92 milliuns documents.

L'economia culturala svizra ha purschì lavur l'onn 2013 a passa 275'000 persunas en var 71'000 interpresas ed ella ha creà ina valur agiuntada da radund 22 milliardas francs ed ina svieuta totala da stgars 69 milliardas francs.

Taschenstatistik Kultur in der Schweiz

Statistique de poche de la culture en Suisse

Statistica tascabile della cultura in Svizzera

Survista statistica da la cultura en Svizra

2016

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Kultur BAK
Office fédéral de la culture OFC
Ufficio federale della cultura UFC
Uffizi federal da cultura UFC

Bundesamt für Statistik BFS
Office fédéral de la statistique OFS
Ufficio federale di statistica UST
Uffizi federal da statistica UST

Survista statistica da la cultura en Svizra

2016

Finanziaziun da la cultura

- 8 Finanziaziun da la cultura tras il maun public
- 14 Expensas culturalas da las chasadas privatas
- 16 Finanziaziun da la cultura tras fundaziuns

Activitads culturalas

- 20 Activitads culturalas da la populaziun svizra
- 26 Motivs ed obstachels per la visita d'instituziuns culturalas
- 28 Engaschament voluntar en societads ed organisaziuns
- 30 Far e tadlar musica
- 32 Instrucziun da musica a las scolas da musica

Offerta e diever da la cultura

- 36 Film e kino
- 42 Museums
- 46 Archeologia e patrimoni cultural
- 48 Lieus degns da protecziun
- 50 Teater, saut ed opera
- 52 Musica e concerts
- 56 Bibliotecas, cudeschs e medias stampadas
- 62 Biblioteca naziunala svizra

Economia culturala

- 66 Economia culturala e creativa svizra
- 72 Crowdfunding en l'economia culturala e creativa

CHINESE
WHISPERS

En noss mund adina pli complex daventan infurmaziuns e statisticas adina pli impurtantas – per pudair s'orientar, per trair decisiuns e per planisar il futur. Quai vala er per la politica culturala. Statisticas davart la cultura dattan invista en la situaziun da la cultura e mussan ses svilups. Ellas èn la basa per discussiuns politicas e demussan l'impurtanza sociala ed economica da la cultura.

Tge offerta culturala datti en Svizra? Quants kinos, museums, teaters, monuments e bibliotecas? Quantas personas fan diever da questa offerta e cun tge finamiras? Tge obstachels datti per l'access a la cultura? Quantas personas èn sezzas activas culturalmain en lur temp liber e cun tge activitads? Quala è la contribuziun finanziala dal maun public e da las fundaziuns a la cultura? E quantas personas lavuran en l'economia culturala? Talas dumondas fatschentan ils acturs culturals, la politica, la populaziun, las medias e noss partenaris politics entaifer ed ordaifer la Svizra. Respostas sin quellas dumondas porschan las statisticas culturalas.

Tenor la Missiva davart la cultura 2016–2020 ha l'Uffizi federal da cultura l'incumbensa da mandatar, ramassar e render accessiblas retschertgas ed enquistas davart la politica culturala, la statistica culturala e l'economia culturala. Quai contribuescha al schlargiament dal savair e da las cumpetenzas en la politica culturala. Cun la finamira da consolidar las statisticas davart la cultura en Svizra han l'Uffizi federal da cultura e l'Uffizi federal da statistica rinforzà ed instituzionalisà lur collavuraziun. Questa brochura metta a disposiziun en furma concisa ed en tuttas quatter linguas naziunalas infurmaziuns statisticas davart la cultura ed economia culturala en Svizra.

Sco uffizi cumpetent per las statisticas da la Confederaziun elavurescha l'Uffizi federal da statistica ina retscha multifara da statisticas culturalas d'auta qualidad. Quellas èn la basa ed essenza da questa publicaziun. Resch novas èn quest onn per exempel las datas davart las activitads culturalas che derivan d'ina enquesta tematica en il rom dal nov sistem da las dumbraziuns dal pievel.

Questas datas dattan invista en la vita culturala da la populaziun e permettan d'identifitgar ils factors che pon influenzar la participaziun culturala.

Per integrar in vast panorama da tematicas e domenas culturalas en questa brochura, èn vegnidas resguardadas er infurmaziuns e retschertgas dad associaziuns da branschas, federaziuns tetgalas ubain instituziuns da perscrutaziun renconuschidas, che valan sco fidaivlas e pertinentas entaifer las spartas e branschas. Novas èn per exempel las infurmaziuns statisticas davart la finanziaziun da la cultura tras fundaziuns, davart l'instrucziun da musica a las scolas da musica svizras ubain davart il crowdfunding en l'economia culturala e creativa.

Las datas statisticas en questas differentas domenas vegnan eruidas mintgamai en divers intervals – intginas mintg'onn, autras en periodas da fin tschintg onns – ed ellas vegnan er publicadas en divers muments durant l'onn. Perquai èsi inevitabel da preschentar ensemen statisticas da divers onns. I vegnan dentant duvradas per mintga domena las datas las pli actualas che stattan a disposiziun. Ils onns respectivs e las funtaunas vegnan inditgads tar mintga statistica.

Nus As envidain da dar in sguard statistic sin la cultura en Svizra ed As giavischain ina lectura instructiva.

Isabelle Chassot, Directura
Uffizi federal da cultura

Georges-Simon Ulrich, Directur
Uffizi federal da statistica

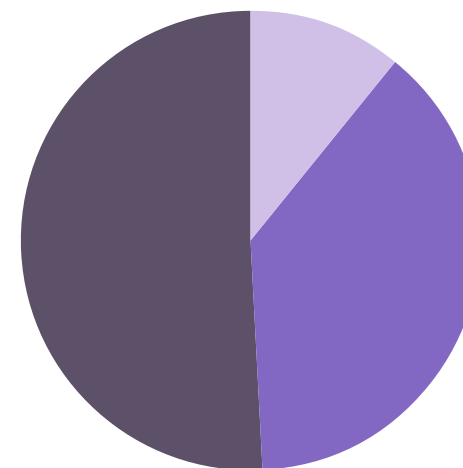
Finanziatiun da la cultura

Finanziaziun da la cultura tras il maun public

La statistica davart la finanziaziun da la cultura tras il maun public mussa cun tge contribuziuns che la Confederaziun, ils chantuns e las citads e vischnancas finanzieschan la cultura en Svizra. La statistica davart la finanziaziun da la cultura vegn stabilida da l'Uffizi federal da statistica sa basond sin datas da l'Administraziun federala da finanzas. Tenor questa basa statistica sa cumponan las expensas per la cultura da las categorias suandantas: promoziun generala da la cultura, concerts e teater, museums ed art figurativ, bibliotecas, patrimoni cultural e monuments istorics, film e kino, medias da massa, perscrutaziun davart medias e cultura.

L'onn 2013 han la Confederaziun, ils chantuns e las citads e vischnancas finanzia ensemen la cultura cun radund 2'724 milliuns francs. Quai corresponda a var 1,7 pertschient da las expensas totalas dal maun public ed a var 0,43 pertschient dal product naziunal brut. Tenor il princip da subsidiaritat han las citads e vischnancas purtà var 50,7 pertschient da las expensas, ils chantuns var 38,3 pertschient e la Confederaziun var 11,0 pertschient. Per abitanta ed abitant han las citads e vischnancas impundì var 171 francs per la cultura, ils chantuns var 129 francs e la Confederaziun var 37 francs. Ensemen han las instanzas dal maun public damai investì il 2013 per la cultura 337 francs per abitanta ed abitant, entant che per exempel las expensas statalas per la furmaziun han importà 4'376 francs per abitanta ed abitant, per il traffic e la telecommunicaziun 2'087 francs e per la sanadad 1'699 francs.

Finanziaziun da la cultura tras il maun public tenor ils nivels statals¹ 2013

	en milliuns francs	en francs per abitanta ed abitant	en %
Confederaziun	299,2	37	11,0
Chantuns ²	1'042,7	129	38,3
Vischnancas	1'382,0	171	50,7
Total	2'724,0	337	100,0

¹ Senza ils transfers finanzia trater ils nivels statals. Las domenas sport, temp liber e baselgia na vegnan betg resguardadas.

² Las contribuziuns da las lottarias èn inclusas en las expensas dals chantuns. Ellas han importà dal 2013 totalmain 221'062'413 francs. (Swisslos, Loterie romande)

Finanziaziun da la cultura tras il maun public
svilup tenor nivels stats
2008–2013¹

en milliuns francs

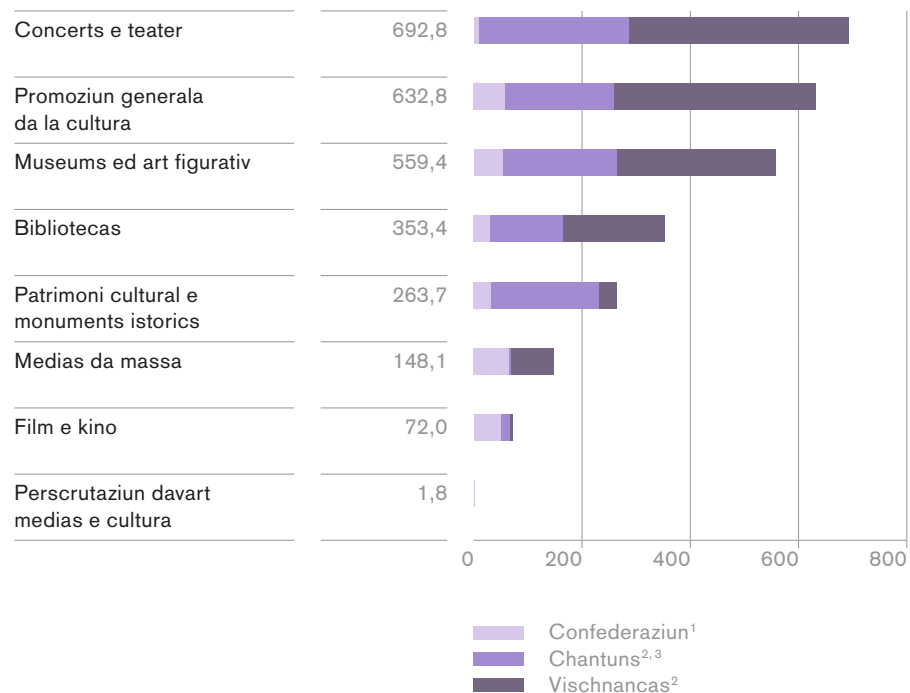

¹ Senza ils transfers finanziaus tranter ils nivels stats.
² Las contribuziuns da las lottarias èn inclusas en las expensas dals chantuns.

Funtauna: Uffizi federal da statistica

Finanziaziun da la cultura tras il maun public
tenor domenas da la cultura e categorias d'expensas
2013

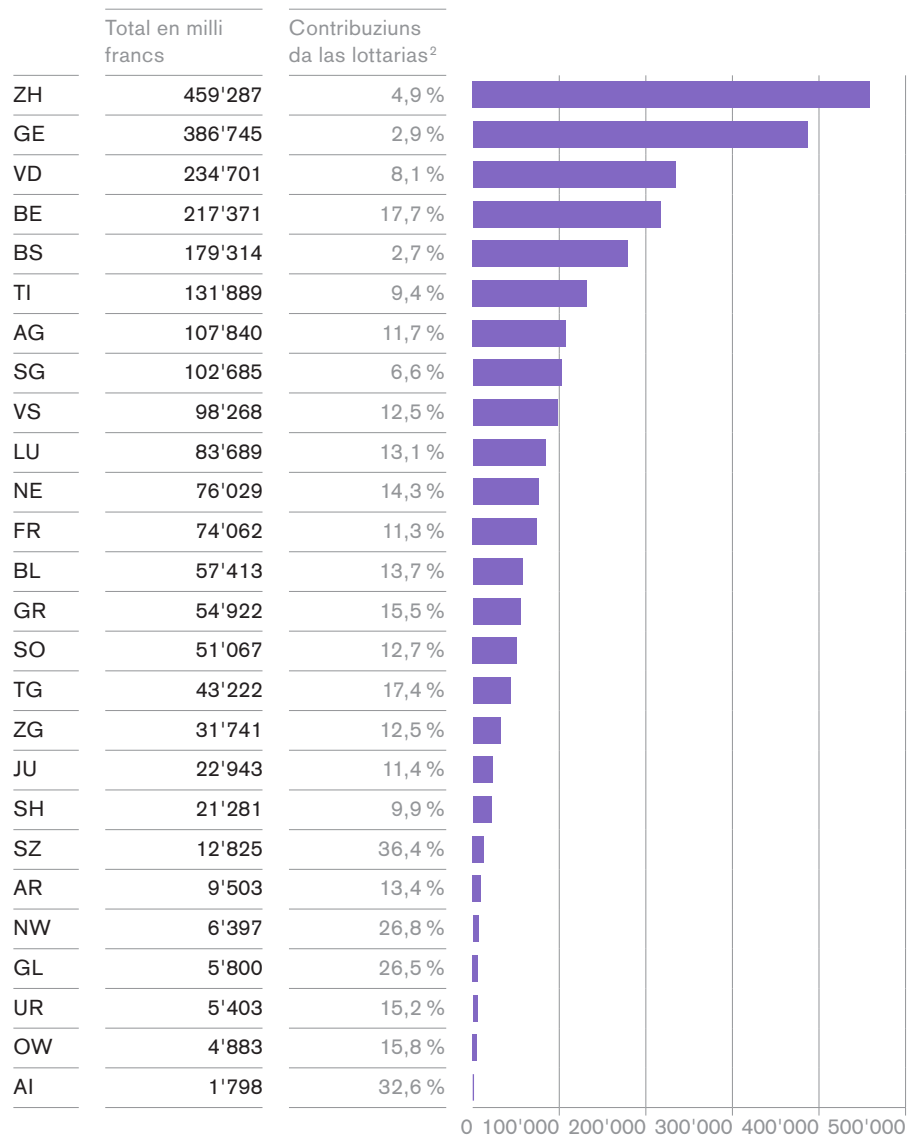
en milliuns francs

Concerts e teater: gestiun, mantegniment u sustegn da concerts e teater; promoziun da musica, saut, teater, musicals ed operas.
Promoziun generala da la cultura: promoziun interdisciplinara e generala da la cultura; promoziun d'occurrenzas culturalas; contribuziuns che na pon betg vegnir attribuidas a las ulteriuras categorias.
Museums ed art figurativ: administraziun, gestiun, mantegniment u sustegn da divers museums (incl. museums al liber), galarias d'art (sculptura, pictura, fotografia), salas d'exposiziun, etc.; promoziun d'artistas e d'artistas figurativs.
Bibliotecas: administraziun, gestiun, mantegniment u sustegn da bibliotecas; promoziun e sustegn da societads da lectura.
Patrimoni cultural e monuments istorics: administraziun, gestiun, mantegniment u sustegn da construcziuns e lieus istorics, protegids u archeologics.
Medias da massa: promoziun da material cultural per la distribuziun en la televisiun, sur il radio u en l'internet;

promoziun d'auturas e d'auturs; ediziun da cudeschs e gasettas, messas da cudeschs e produenziuns multimedia.
Film e kino: promoziun da la producziun e distribuziun da films; sustegn da festivals da film.
Perscrutaziun davart medias e cultura: administraziun, gestiun u sustegn da la perscrutaziun applitgada en la domena da la cultura e da las medias (medias, radiodiffusiun, archivaziun).
¹ Senza transfers finanziaus tranter chantuns e vischnancas.
² Senza transfers finanziaus tranter la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas.
³ Las contribuziuns da las lottarias èn inclusas en las expensas dals chantuns.
Funtaunas: Uffizi federal da statistica (cifras), Cumissiun svizra per la preschentaziun da la contabilitad publica (categorias e definiziuns)

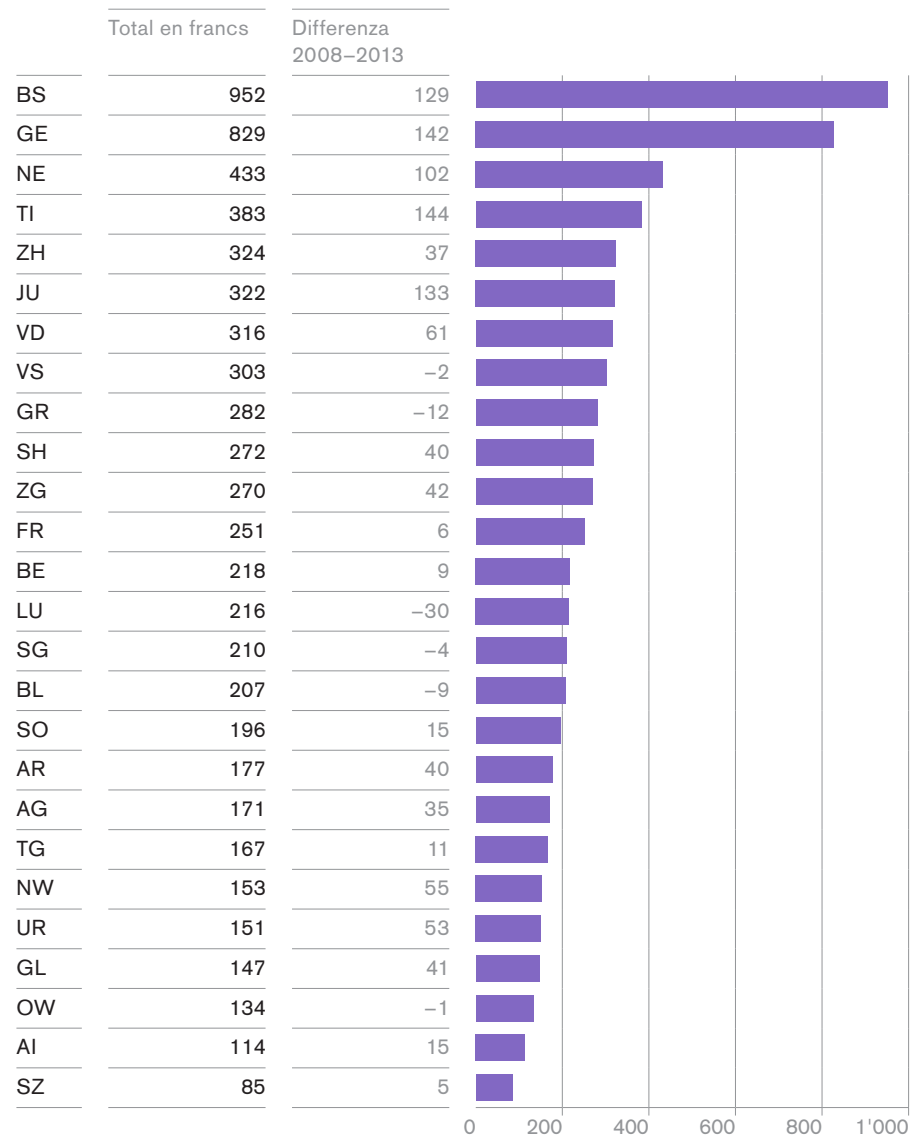
Expensas culturalas dals chantuns e lur vischnancas¹ inclusiv contribuziuns da las lottarias² 2013

1 Perspectiva d'expensas: Las expensas cuntregnan transfers finanziaus da la Confederaziun e d'auters chantuns. Ils transfers finanziaus tranter ils chantuns e las vischnancas e tranter las vischnancas èn vegnids

eliminads. Il total consolidà da tut ils chantuns e da tut las vischnancas (perspectiva da finanziaziun) na correspunda betg al total da tut las expensas culturalas en questa tabella (perspectiva d'expensas).

Expensas culturalas dals chantuns e lur vischnancas¹ per abitant/a inclusiv contribuziuns da las lottarias² 2013

2 En tsherts chantuns na figureschan las contribuziuns da las lottarias betg en ils quintes statals. Per motivs da cumparabilitat vegnan ellas resguardadas en la statistica federala da finanzas. Las contribuziuns da las lottarias ve-

gnan calculadas tenor las contribuziuns attribuidas, publicgadas online.
Funtauna: Uffizi federal da statistica (datas), Uffizi federal da cultura (calculaziun)

Expensas culturalas da las chasadas privatas

Sper la statistica davart las expensas culturalas dal maun public vegnan er eruidas las expensas culturalas da las chasadas privatas.

Las expensas totalas d'ina chasada privata èn muntadas dal 2013 a 9'065 francs per mais en media. Da quel import èn vegnids sbursads per exempel 1'521 francs per abitar ed energia, 1'180 francs per taglias, 786 francs per il traffic public e privat, 560 francs per l'assicuranza da basa tar ina cassa da malsaus e 225 francs per vestgadira e stgarpas.

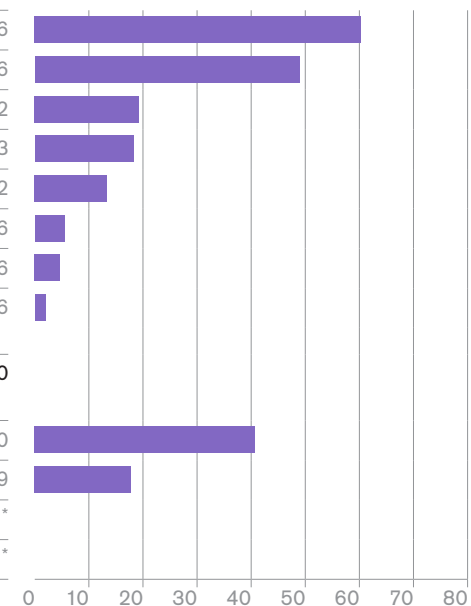
Las expensas culturalas d'ina chasada èn muntadas dal 2013 a 238 francs per mais en media. Quai correspunda ad ina quota da var 4,3 pertschient da las expensas totalas da consum d'ina chasada privata. La grafica sin la proxima pagina mussa ils detagls da quest import. I resulta che passa 70 pertschient da las expensas mensilas da las chasadas per la cultura vegnan impunidas per meds da massa (access a l'internet, medias stampadas, abunaments, taxas da recepziun, apparaturas da reproducziun e recepziun, etc.).

Las expensas culturalas totalas da tut las chasadas privatas en Svizra han importà dal 2013 10,1 milliardas francs, damai quasi quatter giadas dapli che la finanziaziun da la cultura tras il maun public.

Expensas culturalas d'ina chasada privata per mais en media¹ 2013

en francs

Total	237.78
Cuntegns e servetschs	172.28
Cuntegns e servetschs audiovisuals ²	60.36
Cuntegns stampads ³	48.96
Access a l'internet	19.32
Teater e concerts	18.23
Curs da musica e da saut	13.32
Museums, bibliotecas, etc.	5.46
Ulteriurs servetschs	4.66
Contribuziuns a societads culturalas	1.96
Apparaturas e rauba	65.50
Apparaturas da reproducziun e recepziun ⁴	40.70
Rauba per activitads culturalas ⁵	17.79
Reparaturas	*
Ovras d'art	*

1 Questas cifras derivan d'ina calculaziun a basa da provas ed èn ina stimaziun. Duas cifras u trais divergentas na signifitgeschan betg automaticamain che la differenza è statisticamain relevanta. Per facilitar la lectura da las graficas na vegnan betg inditgads ils intervals da confidenza. Els èn publicgads sin il portal da l'UST.

2 Questa categoria cuntegna expensas per film, video, kino, musica, documents sonors, abunaments e taxas da recepziun per radio e televisiun.

3 Questa categoria cuntegna expensas per gasettas, revistas, cudeschs, brochuras.

4 Questa categoria cuntegna computers, modems, televisurs, apparaturas da videos, radios, apparaturas dad audio.

5 Questa categoria cuntegna apparats da fotografar e filmar incl. accessoris, instruments da musica, material per scriver e picturar.

* Infurmaziuns insuffizientas.

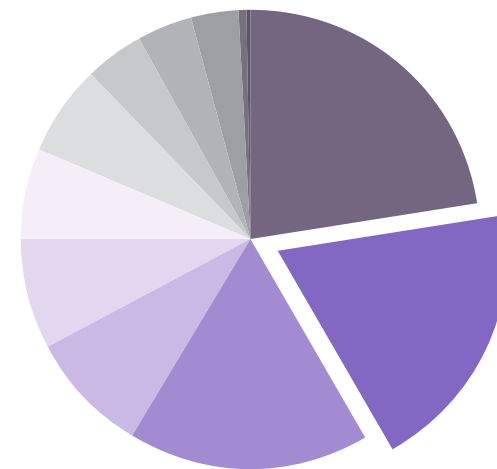
Finanziamenti da la cultura tras fundaziuns

La promoziun da la cultura tras privats è fitg impurtanta per la vita culturala en Svizra. Las fundaziuns d'utilitad publica han ina rolla impurtanta en quest connex. Cun 13'075 fundaziuns ed ina spesseggia da 16 fundaziuns per mintga 10'000 abitants è la Svizra in dals pajais europeics cun las pli bleras fundaziuns. Il pli grond dumber da fundaziuns sa chatta en ils chantuns Turgovia (2'261), Valais (1'403), Berna (1'368) e Genevra (1'143). Il chantun Basilea-Citad ha cun 45,7 fundaziuns per mintga 10'000 abitants la pli gronda spesseggia da fundaziuns.

La categorisaziun da las fundaziuns svizras tenor lur scopo mussa, ch'ellas s'engaschan surtut en las domenas sociales-ser, cultura e recreaziun tant sco furmaziun e scienza. La domena da la cultura e recreaziun inditgeschan var 4'900 fundaziuns sco lur scopo (l'indicaziun da plirs scopos per fundaziun è pussaivla).

Davart las facultads ed ils meds finanziels distribuids da las fundaziuns svizras n'existan naginas indicaziuns precisas. Ensemien disponan las fundaziuns d'utilitad publica en Svizra d'ina facultad stimada da 70 milliardas francs. Las 127 fundaziuns commembras da SwissFoundations, l'uniun tetgala da las fundaziuns svizras, han investì l'onn 2014 var 375 milliuns francs en projects ed iniziativas d'utilitad publica. Quai signifitga che SwissFoundations represchenta passa 20% da las summas distribuidas da tut las fundaziuns en Svizra. Il pli blers raps èn vegnids deditgads a las domenas furmaziun e scienza (32%), projects da svilup internaziunals (26%), socialesser (20%) tant sco art e cultura (17%). Las fundaziuns commembras da SwissFoundations han damai investì passa 63 milliuns francs en projects da la domena art e cultura.

Fundaziuns d'utilitad publica en Svizra tenor lur scopo¹ 2015

	en %
Socialesser	23 %
Cultura e recreaziun	19 %
Furmaziun e scienza	17 %
Sanadad publica	9 %
Abitaziuns ed immobiglias	8 %
Ambient	6 %
Auter	6 %
Religiun	4 %
Uniuns da l'economia	4 %
Scopos internaziunals	3 %
Giurisprudenza e politica	1 %
Intermediaziun filantropica	<1 %
Dumber da fundaziuns	13'075

Funtaunas: Beate Eckhardt, Dominique Jakob, Georg von Schnurbein: Schweizer Stiftungsreport 2016, www.stiftungsreport.ch; SwissFoundations: Rapport annual 2015, www.swissfoundations.ch; Center for Philanthropy Studies, Universitat Basilea, www.ceps.unibas.ch

¹ Classificaziun tenor la classificaziun internaziunala d'organisaziuns senza finamira da profit.

Actividades culturales

Activitads culturalas da la populaziun svizra

Questa statistica descriva las activitads culturalas da la populaziun en Svizra sur 15 onns en il temp liber. Las activitads culturalas vegnan eruidas en il rom da l'enquista davart la lingua, la religiun e la cultura (ELRC), ina da las tschintg enquistas tematicas dal nov sistem per la dumbraziun dal pievel. La ELRC è vegnida realisada en questa furma per l'emprima giada l'onn 2014.

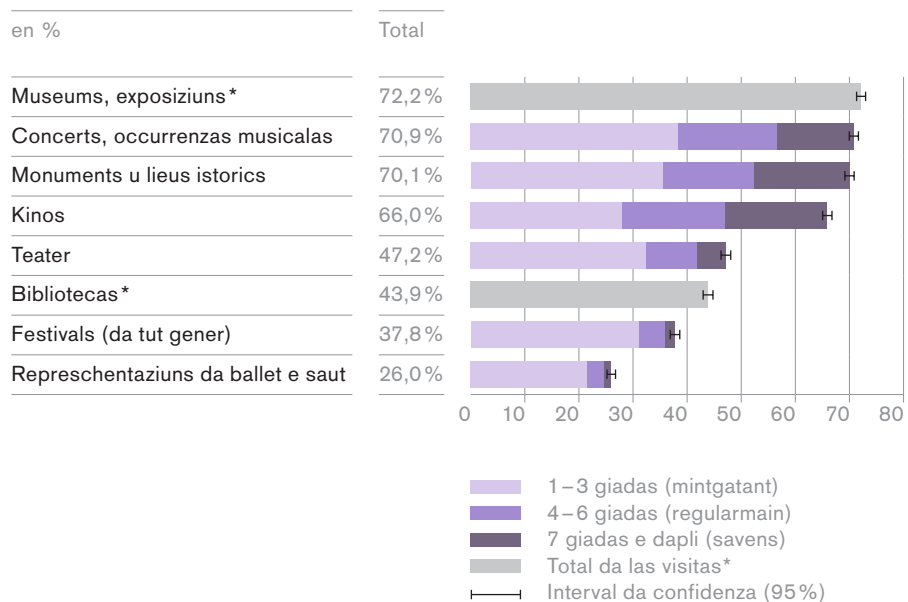
La visita d'instituziuns ed occurrenzas culturalas cuntanscha valurs autas. Var 70 pertschient da la populaziun han visità almain ina giada per onn museums, concerts, monuments u kinos, stgars la mitad da la populaziun è ida a teater (47%). La cumpart da las persunas che visitan regularmain instituziuns u occurrenzas culturalas (dapli che trais giadas l'onn) importa en general var 20 pertschient, per part perfin dapli. I dat grondas differenzas tranter diversas gruppas da la populaziun: persunas che vivan en citads visitan tendenzialmain dapli instituziuns ed occurrenzas culturalas, quai che vala er per persunas pli giuvnas (cun excepziun per exempel da teaters u concerts classics). Er il nivel da furmaziun influenzescha fermamain la visita d'instituziuns culturalas.

Da las persunas questunadas che han uffants sut 16 onns han 70 pertschient inditgà d'avair visità durant l'ultim onn almain in museum, teater, concert classic u ina represchentaziun d'opera u da saut cun lur uffants. Passa in terz da questas persunas han perfin visità dapli che trais giadas ina instituziun u occurrenza culturala cun lur uffants. Absolvents dal nivel terziar han purtà pli savens (78%) lur uffants en instituziuns ed occurrenzas culturalas che absolvents dal nivel secundar II (69%) u dal nivel secundar I (58%), il medem vala per abitants da las citads ed aglomeraziun en congual cun abitants da regiuns ruralas.

Quasi dus terzs da la populaziun han pratitgà sco hobi almain ina activitad culturala u creativa. Var in tschintgavel da las persunas questunadas fotografescha, dissegna, malegia u fa

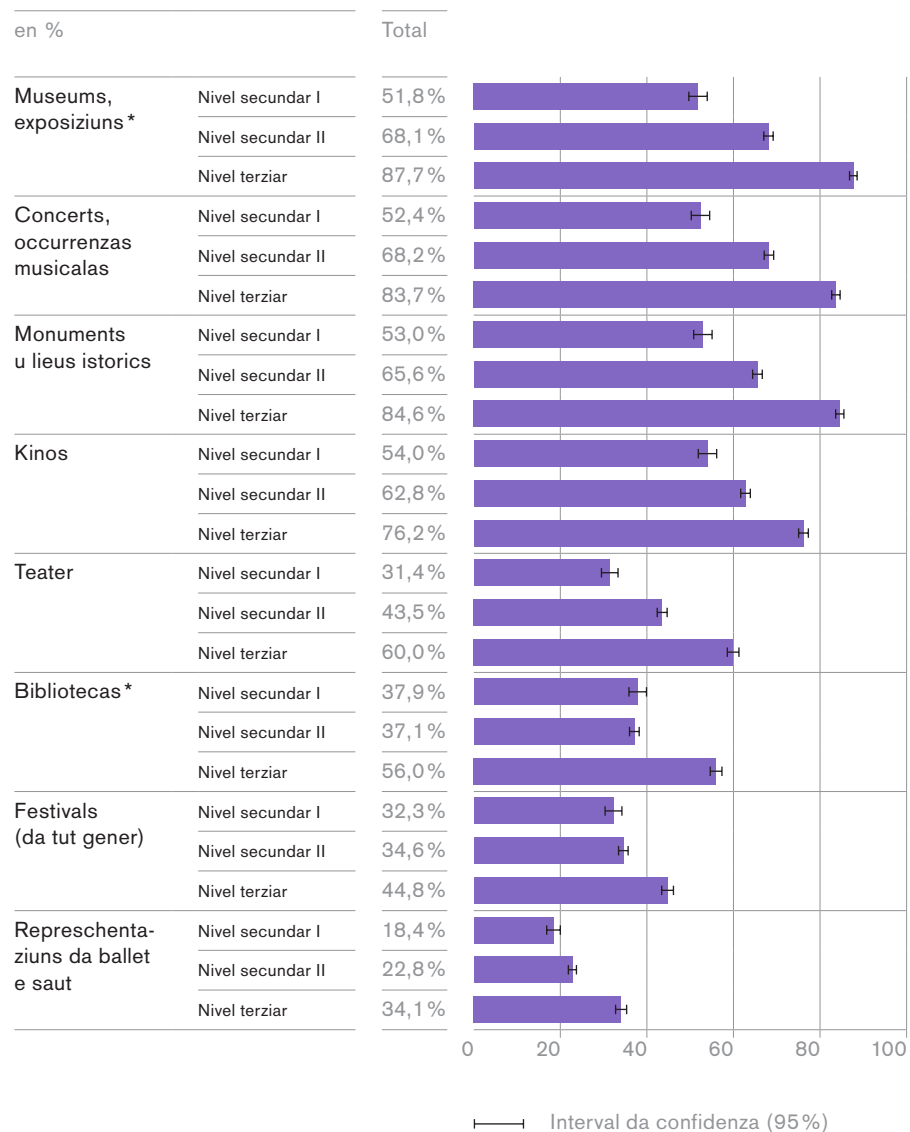
musica en il temp liber. Activitads sco scriver in blog, giugar en in teater d'amateurs, far rap u street art vegnan inditgadas mo d'ina pitschna part da la populaziun. Las activitads culturalas en il temp liber vegnan pratitgadas da pli paucas persunas, per la paja pli regularmain che las visitas d'instituziuns ed occurrenzas culturalas. Quai vala surtut per il chantar, far musica e sautar, dentant er per il far rap, poetry slam u scriver. Almain la mitad da las persunas che pratitgeschan questas activitads fan quai savens, damai almain ina giada per emna. Las persunas tranter 15 e 29 onns pratitgeschan cleramain pli savens hobis culturals e creativs. Il chant sa demussa sco activitad cultivada da tut las generaziuns.

Visita d'instituziuns culturalas tenor gener da l'instituziun u da l'occorrenza 2014

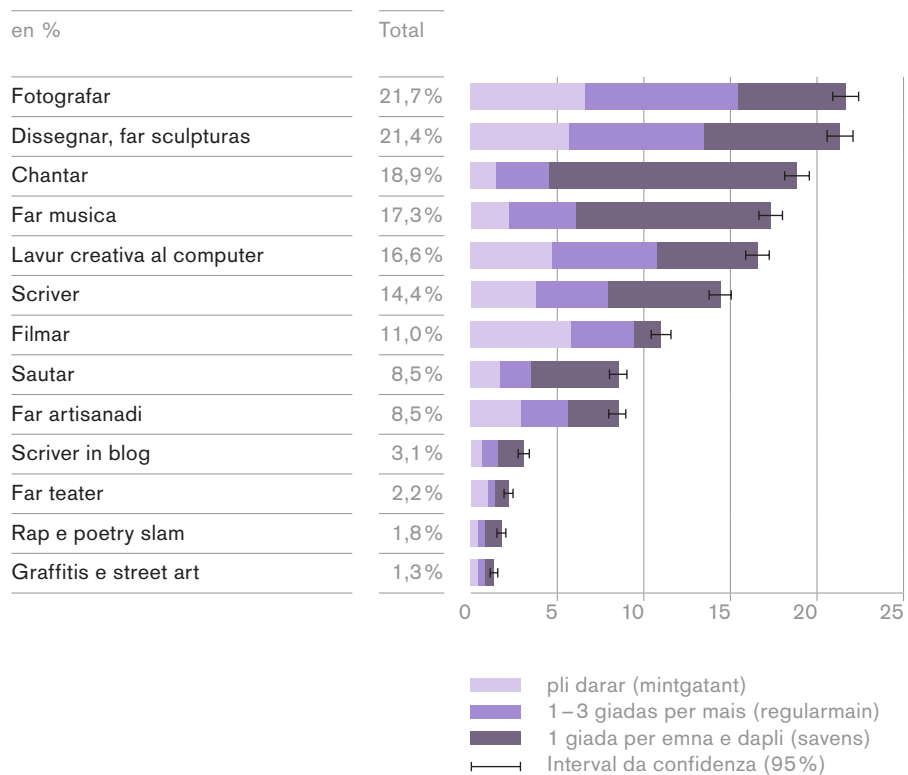
* Las quotas dals museums e da las bibliotecas èn vegnidas calculadas cumbinond duas dumondas da detagl (dus genres per ils museums e dus dievers per las bibliotecas). Perquai na datti qua naginas indicaziuns detagliadas davart la frequenza da las visitas.

Visita d'instituziuns culturalas tenor il nivel da furmaziun¹ 2014

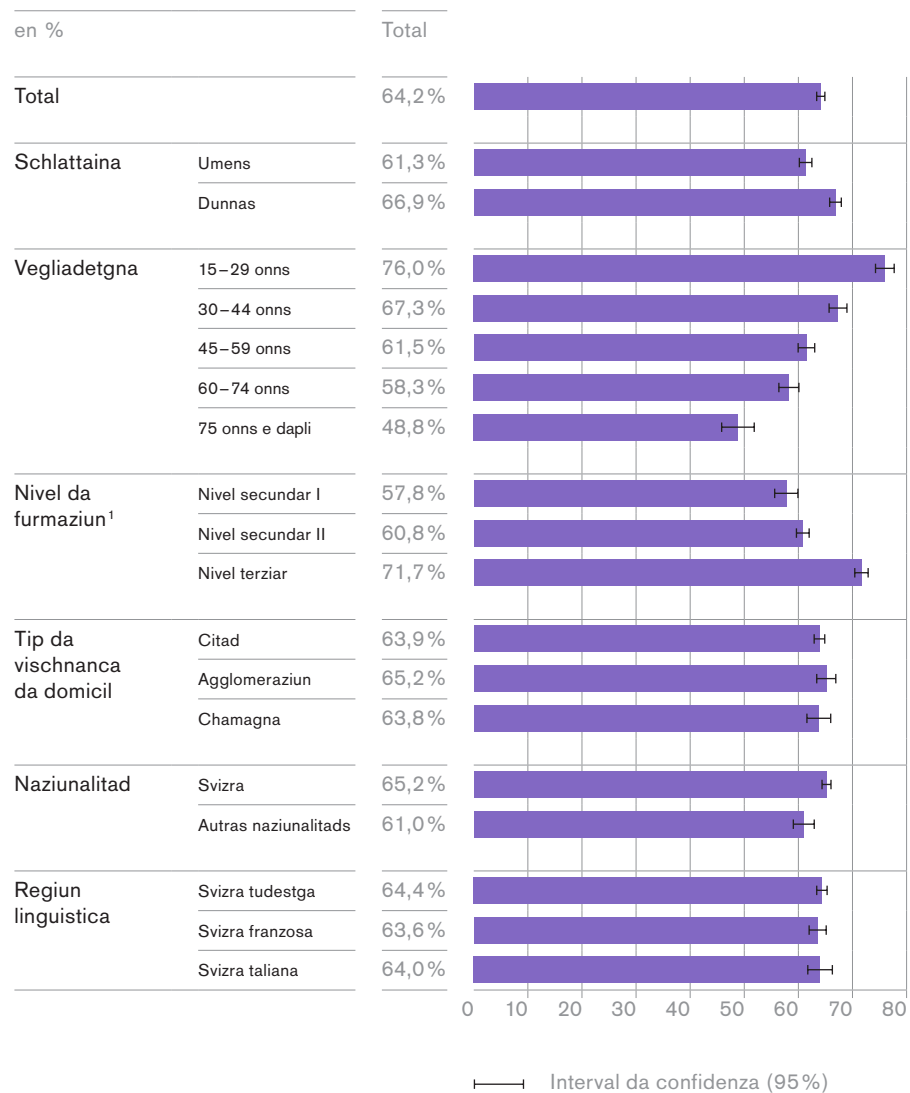

¹ I sa tracta da la furmaziun conclusa u currenta la pli auta da las personas intervistadas.

Activitads culturalas sco hobi 2014

Activitads culturalas sco hobi tenor il profil socio-demografic 2014

¹ I sa tracta da la furmaziun conclusa u currenta la pli auta da las personas intervistadas.

Motivs ed obstachels per la visita d'instituziuns culturalas

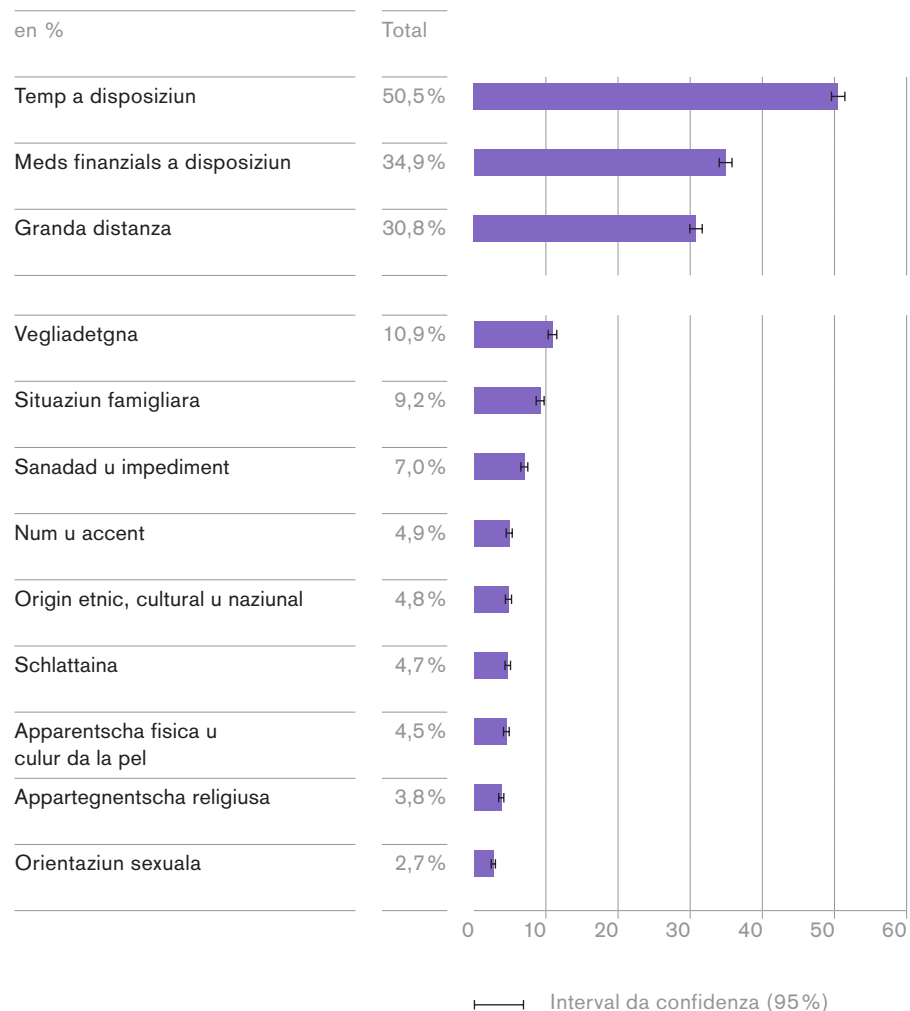
Quals èn ils motivs per visitar instituziuns ed occurrenzas culturalas? Quasi 75 pertschient da la populaziun inditgeschan sco motiv da vulair sa divertir, sa distrair ed emblidar il mintgadi. Var 80% da la populaziun inditgeschan sco motiv (supplementar) da vulair as infurmar, scuvrir insatge nov or d'interess e mirveglias.

Ina maioritad da las persunas questionadas (58%) vulesch gugent visitar pli savens museums, teaters, concerts classics, operas u represchentaziuns da saut. Var 85 pertschient da la populaziun èn cuntents cun l'offerta culturala en lur regiun. Tar persunas giuvnas, cun nivel da furmaziun secundar I e tar abitants da regiuns ruralas e da la svizra taliana è questa procentuala in pau pli bassa.

Pertutgant ils obstachels per insumma visitar u per visitar pli savens instituziuns culturalas inditgescha la mitad da la populaziun (51%) la mancanza da temp. Quai pertutga surtut las persunas sut 60 onns, las persunas da naziunalitad estra ed in pau pli savens las persunas che vivan en aglomeraziuns u regiuns ruralas. In terz da las persunas questionadas inditgescha la mancanza da meds finansials sco obstachel per visitar instituziuns ed occurrenzas culturalas.

Las persunas che visitan instituziuns ed occurrenzas culturalas han inditgà il pli savens la situaziun famigliara e la vegliadetgna (mintgamai var 10%) tant sco problems da sanadad (var 7%) sco obstachels pussaivels. La situaziun famigliara vegn inditgada in pau pli savens da las dunnas tant sco da persunas tranter 30 e 44 onns ubain da 75 onns e dapli. La vegliadetgna vegn resentida sco obstachel il pli savens da las persunas las pli giuvnas e da las persunas da 75 onns e dapli. La sanadad vegn menziunada surtut da las persunas las pli veglias.

Obstachels per la visita d'instituziuns ed occurrenzas culturalas¹ 2014

¹ I sa tractava da duas dumondas differentas. Tut las persunas èn vegnidas enquistadas davart ils emprims trais obstachels. Davart ils ulteriurs obstachels pli persunals en vegnidas enquistadas mo persunas che han pratigà activitads culturalas.

Engaschament voluntar en societads ed organisaziuns

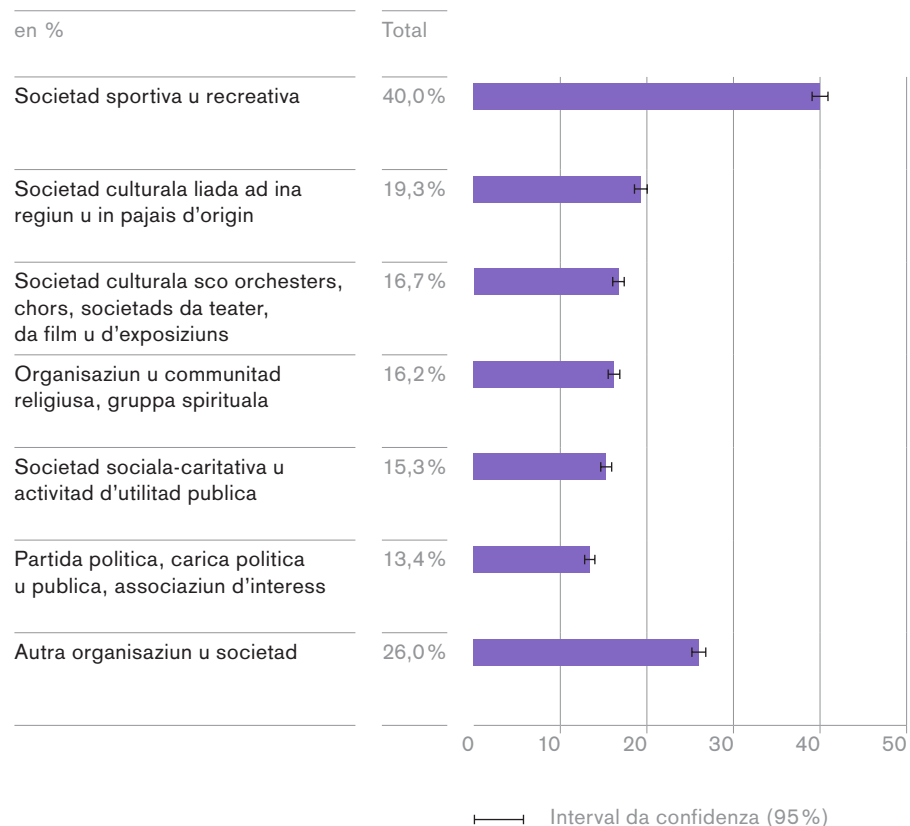
Var 60 pertschient da la populaziun inditgeschan da s'engaschar voluntarmain ed er da maniera informala e punctuala en societads ed organisaziuns. Quai pon esser organisaziuns da sport u recreaziun (var 40%), societads culturalas cun in liom ad in pajais d'origin u ad ina regiun (stgars 20%) ubain en ina societad d'orchester, chor, teater, film u exposiziuns (17%). Totalmain èn 28,1% da la populaziun activs en societads culturalas d'in gener e/u da l'auter. Ultra da quai vegnan numnads engaschaments en cuminanzas religiusas (16%), instituziuns socialas e caritativas ed activitads d'utilitad publica sco pumpiers, samaritans etc. (15%) ubain activitads en societads politicas, cuminanzas d'interess u uffizis publics (13%). Umens, abitants da regiuns ruralas e persunas cun nivel da furmaziun terziar s'engaschan pli savens voluntarmain en societads ed organisaziuns.¹

Igl è ina particularitad da la Svizra che bleras persunas culturalmain activas sco amaters èn organisadas en uniuns e societads. Las activitads da questas associaziuns culturalas d'amaters èn da grond'impurtanza per la participaziun culturala da la populaziun. Tar las pli grondas associaziuns culturalas d'amaters tutgan l'Uniun svizra da musica (var 70'000 commembers en 32 societads), l'Uniun svizra da teater popular (var 52'000 commembers en 541 gruppas da teater), l'Uniun svizra dals chors (var 44'000 commembers en 1'526 chors), l'Uniun svizra da jodladers (var 20'000 commembers en 805 furmaziuns), l'Uniun svizra da costums (var 17'000 commembers en 664 furmaziuns) e l'Uniun federala dals orchesters (var 6'300 commembers en 192 orchesters).²

¹ Funtauna: Uffizi federal da statistica

² Funtauna: indicaziuns da las associaziuns numnadas per l'onn 2015.

Engaschament voluntar en societads ed organisaziuns 2014

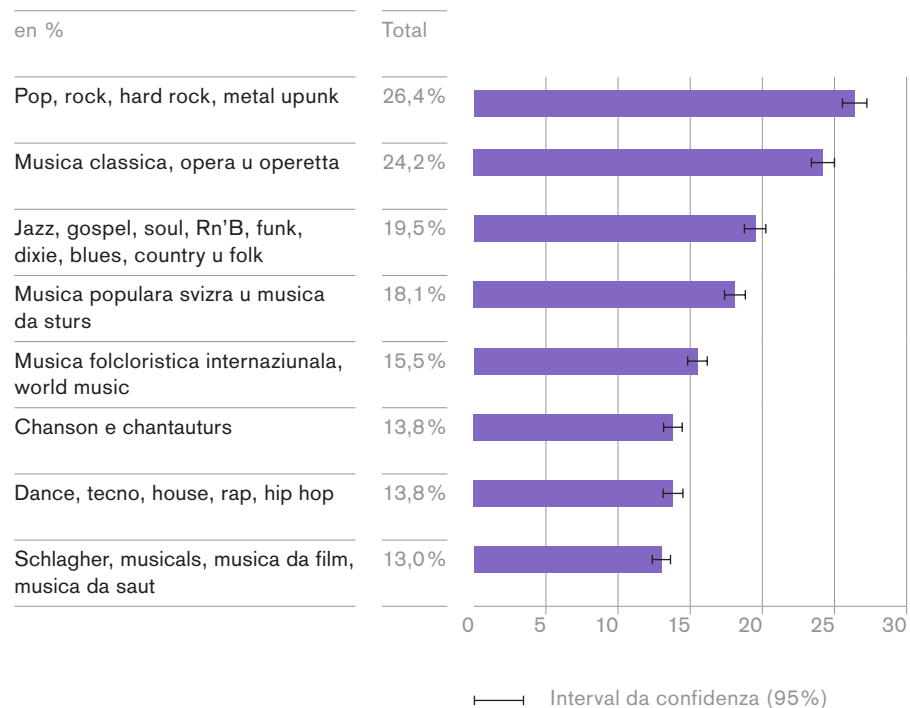

Far e tadlar musica

Quasi tut la populaziun sa fatschenta cun musica – saja quai sco atgna activitad culturala (20% chantan, 17% sunan in instrument, 9% sautan) ubain cun tadlar musica en il temp liber (95%) e visitar concerts (70%). Concerts classics vegnan visitads il pli savens en Svizra tudestga, concerts da chanson e chantauturs il pli savens en Svizra franzosa e concerts da musica funk e country il pli savens en Svizra taliana.

La rangaziun dals stils musicals preferids cun tadlar musica en il temp liber è in pau diversa: La maioritad da la populaziun svizra taidla il pli savens chansons e chantauturs inclusiv rock en dialect e musica da varieté e schlagher (var 70%). Sin il segund rang sa chattan ils stils pop/rock e musica populara mundiala (cun mintgamai var 65%) e sin il terz rang suondan il jazz, funk e country (mintgamai var 60%). Musica classica (incl. operas) taidla la mitad da la populaziun – la medema procentuala sco la musica tecno, rap e hip-hop. Var 40 pertschient da la populaziun taidlan musica populara svizra e musica da sturs.

Pertutgant il diever da divers chanals per tadlar musica datti differenzas marcantas tranter las vegliadetgnas: Persunas tranter 30 e 74 onns taidlan il pli savens musica sur il radio, las vegliadetgnas mesaunas prefereschon DCs e la generaziun giuvna è disada da tadlar musica sur internet, computer, players mp3 u sur il telefonin. Plattas e cassetas vegnan duvradas surtut da persunas pli veglias, per exempel da 40 pertschient da las persunas sur 75 onns.

Stils musicals tadlads tar concerts
2014

Instrucziun da musica a las scolas da musica

Chantar e far musica tutgan tar las activitads culturalas las pli derasadas da la populaziun svizra en il temp liber. Sper las associaziuns culturalas d'amateurs sco cors e societads instrumentalas èn las scolas da musica da gronda impurtanza per la furmaziun ed activitad musicala da la populaziun en Svizra.

L'onn 2016 datti en Svizra 407 scolas da musica, 354 en la Svizra tudestga, 36 en la Svizra franzosa, 13 en la Svizra taliana e 4 en la Svizra rumantscha. Las scolas da musica èn preschentadas en tut las regiuns dal pajais e sa sviluppan tendenzialmain ver unitads pli grondas a nivel regiunal u perfin chantunal. Perquai variescha la grondezza da las scolas da musica fitg ferm: Per l'ina datti en 177 scolas da musica pli pauc che 300 inscripziuns a curs per onn, per l'autra datti 20 scolas da musica che registreschan fin a 7'000 inscripziuns. La scola da musica dal conservatori da Turitg è cun passa 20'000 inscripziuns la pli gronda scola da musica da la Svizra ed er ina da las pli grondas da tut l'Europa.

L'offerta da curs proponida da las scolas da musica en Svizra è fitg gronda. Sper il model da l'instrucziun individuala datti ina gronda variaziun da purschidas spezialas da curs da chant per uffants e geniturs fin a cors per seniors. Las categorias d'instruments che vegnan instruidas al pli grond dumber da scolaras e scolaras èn ils instruments a tastas (20%), ils instruments a pizzico (19%) ed ils instruments a flad da lain (18%). Da tut las inscripziuns a curs vegnan 83,3% fatgas en la Svizra tudestga, 14,2% en la svizra franzosa, 1,7% en la Svizra taliana e 0,8% en la Svizra rumantscha.

Ils instruments sunads il pli savens tenor il dumber da scolaras a las scolas da musica 2015

Rang	Instrument	Scolaras
1	Clavazin classic	36'300
2	Guitarra acustica	20'000
3	Violina	12'300
4	Flauta a bec	9'200
5	Chant / scolaziun da la vusch	8'700
6	Drumset (battaria)	8'200
7	Flauta traversa	6'700
8	Trumbetta / cornet	5'400
9	Guitarra electronica	5'200
10	Violoncello	5'000
11	Clavazin electric	4'700
12	Saxofon	4'600
13	Clarinetta	3'900
14	Battaria classica / instruments a batgetta	3'300
15	Accordeon	2'400
16	Arpa	1'600
17	Orgelet da maun	1'500
18	Posauna	1'300
19	Corn	900
20	Oboa / corn anglais	800

Offerta e diever da la cultura

Film e kino

L'onn 2015 èn vegnids mussads en ils kinos svizzers 1'674 films differents: 261 films svizzers, 454 films americans, 752 films europeics (tranter quels 299 da la Frantscha, 133 da la Germania e 93 da la Gronda Britannia), 81 da l'Asia, 33 da l'America latina e 93 d'auters pajais. Da quests films eran 451 films premieras, 15,3 pertschient da questas premieras eran films svizzers.

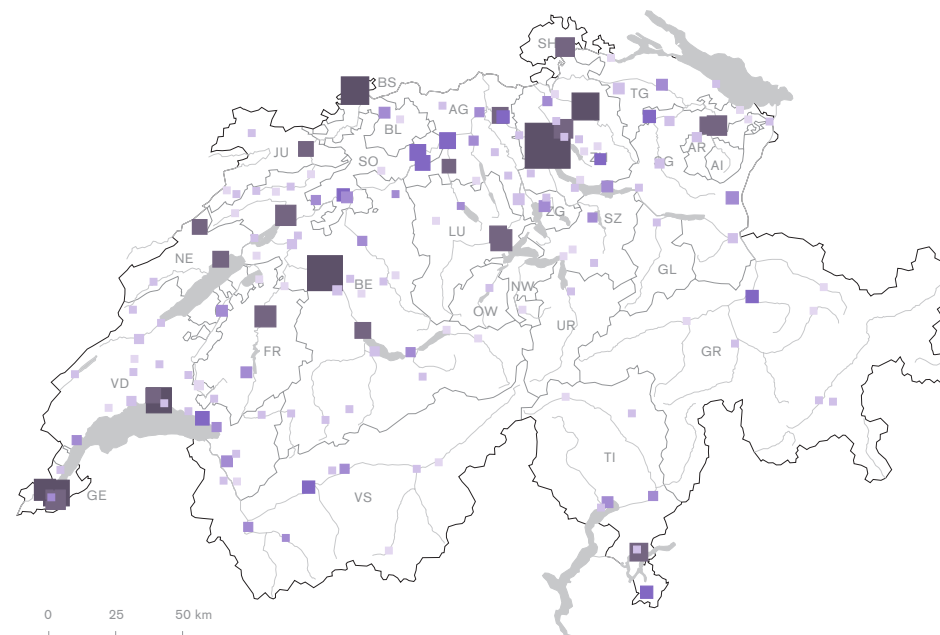
En las 570 salas da kino en Svizra èn vegnidas vendidas 14'407'373 entradas (en media 1,8 entradas per abitanta ed abitant). Il pretsch d'ina entrada da kino importava en media 15.55 francs. Quai corresponda ad entradas totalas dals kinos da 224 milions francs. Cun 779'510 entradas vendidas han ils films svizzers incl. coproducziuns internaziunalas cun participaziun svizra maiortara cuntanschì ina part dal martgà da 5,41 pertschient (7,8% incl. coproducziuns cun participaziun svizra maiortara e minoritara).

L'onn 2015 èn vegnids producids 241 films da kino svizzers, tranter quels 163 films curts (29 films d'animaziun, 40 films documentars, 94 films da ficziun) e 78 films lungs (54 films documentars e 24 films da ficziun).

En Svizra datti numerus festivals da film. Quests engrondeschan la purschida da films cun films curts, films documentars, films d'animaziun, films da ficziun che derivan d'ina pli gronda varietad da pajais e cun premieras. Ils 16 festivals da films reunids en la «Conférence des festivals» han mussà l'onn 2015 passa 2'200 films lungs e curts ed han registrà passa 530'000 entradas.

Kinos en Svizra

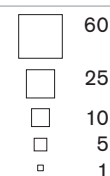
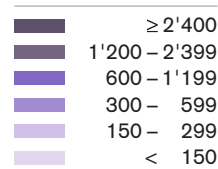
tenor dumber da salas e plazzas
2015

Dumber da plazzas

Dumber da salas

Total

Kinos	273
Vischnancas cun kinos	158
Dumber da salas	570
Dumber da plazzas	103'340

Top Ten dals films svizzers cun il pli grond success
tenor dumber d'entradas da kino vendidas en Svizra

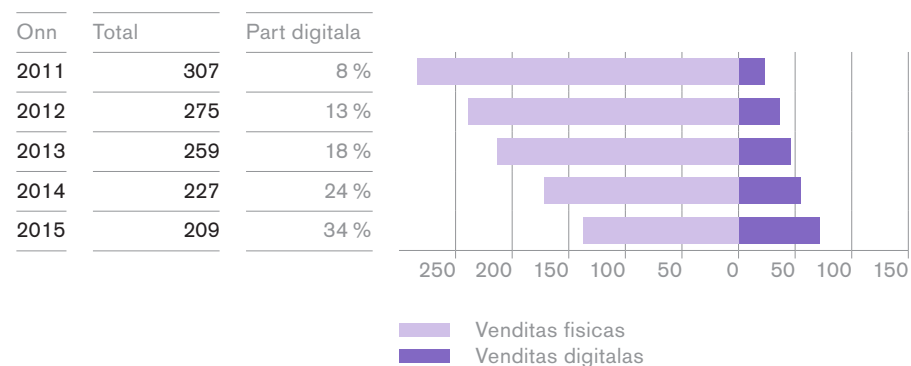
Rang	Titel	Reschissur/a	Onn	Entradas
2015				
1	Schellen-Ursli	Xavier Koller	2015	351'147
2	Usfahrt Oerlike	Paul Riniker	2015	81'409
3	Giovanni Segantini – Magie des Lichts	Christian Labhart	2015	57'534
4	Dürrenmatt – Eine Liebesgeschichte	Sabine Gisiger	2015	21'794
5	Camino de Santiago	Jonas Frei, Manuel Schweizer	2015	14'266
6	Danioth – Der Teufelsmaler	Felice Zenoni	2015	13'182
7	Heimatland	Jan Gassmann, Michael Krummenacher	2015	12'294
8	Iraqi Odyssey (3D)	Samir	2015	11'996
9	Yalom's Cure	Sabine Gisiger	2014	11'853
10	Multiple Schicksale	Jann Kessler	2015	10'412
1976–2015				
1	Die Schweizermacher	Rolf Lyssy	1978	940'939
2	Achtung, fertig, Charlie!	Mike Eschmann	2003	560'523
3	Die Herbstzeitlosen	Bettina Oberli	2006	559'619
4	Mein Name ist Eugen	Michael Steiner	2005	543'555
5	Les petites fugues	Yves Yersin	1979	425'201
6	Grounding	Michael Steiner, Tobias Fueter	2005	370'984
7	Schellen-Ursli	Xavier Koller	2015	351'147
8	Ein Schweizer namens Nötzli	Gustav Ehmck	1988	350'681
9	Ernstfall in Havanna	Sabine Boss	2002	313'617
10	Höhenfeuer	Fredi M. Murer	1985	254'617

Top Ten dals films cun il pli grond success
tenor dumber d'entradas da kino vendidas en Svizra
2015

Rang	Titel	Distributur	Pajais	Entradas
En ils kinos da la Svizra tudestga e rumantscha				
1	Spectre – 007	Disney	USA	738'728
2	Minions	Universal	USA	423'123
3	Honig im Kopf	Warner Bros.	D	422'219
4	Fast & Furious 7	Universal	USA	358'576
5	Schellen-Ursli	Frenetic	CH	343'443
6	Star Wars – The Force Awakens	Disney	USA	303'775
7	Fack ju Göhte 2	Pathé	D	291'878
8	Fifty Shades of Grey	Universal	USA	268'344
9	The Hunger Games – Mockingjay 2	Impuls	USA	244'908
10	Jurassic World	Universal	USA	230'577
En ils kinos da la Svizra franzosa				
1	Spectre – 007	Disney	USA	212'086
2	Minions	Universal	USA	193'015
3	Star Wars – The Force Awakens	Disney	USA	158'320
4	Fast & Furious 7	Universal	USA	122'115
5	Jurassic World	Universal	USA	121'578
6	Fifty Shades of Grey	Universal	USA	120'144
7	Inside Out	Disney	USA	101'591
8	The Martian	Fox	USA	85'985
9	La famille Bélier	Praesens	F	84'395
10	The Hunger Games – Mockingjay 2	Impuls	USA	77'172
En ils kinos da la Svizra taliana				
1	Minions	Universal	USA	21'793
2	Fast & Furious 7	Universal	USA	18'149
3	Spectre – 007	Disney	USA	16'547
4	Inside Out	Disney	USA	14'282
5	Star Wars – The Force Awakens	Disney	USA	13'970
6	Fifty Shades of Grey	Universal	USA	13'397
7	American Sniper	Warner Bros.	USA	10'171
8	Cinderella	Disney	USA	8'783
9	Jurassic World	Universal	USA	8'687
10	Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu?	Frenetic	F	7'394

Tenor l'Associaziun svizra da video ha il martgà da vendita ed emprest da films per guardar a chasa cuntanschì l'onn 2015 entradas totalas da 209 milliuns francs. Var 136,6 milliuns francs èn vegnids generads cun la vendita da totalmain 7,1 milliuns products fisics, tranter quels var 5,1 milliuns DVDs e var 2 milliuns blu-rays. Suenten ina diminuziun dal dumber da DVDs vendids per 20,4 pertschient dal 2013 al 2014, è la vendita sa reducida anc ina giada per 20,9 pertschient l'onn 2015, entant ch'il dumber da blu-rays vendids è sa reduci per 8,5 pertschient. Var 72,4 milliuns francs da las entradas totalas èn vegnids generads cun vender l'access online a films digitalis (video-on-demand ed electronic sell-through). Dapi l'entschatta da la collecziun da datas davart il martgà digital dal 2011 è la svieuta sa triplada. Sulettamain dal 2014 al 2015 èn las vendas digitalas creschidas per 31,1 pertschient. Quest augment considerabel mussa il basegn creschent da consumar films sur chanals digitalis. Tuttina èn l'onn 2015 anc adina vegnids realisads 65 pertschient da la svieuta totala da la bransch cun products fisics. En total resulta ils ultims onns tant en las vendas sco en la svieuta da questa bransch in trend negativ (-12,1 % dal 2013 al 2014 e -8,1 % dal 2014 al 2015).

Vendas fisicas e digitalas da cuntegns filmics en milliuns francs

Top Ten dals films cun il pli grond success tenor DVDs e blu-rays vendids en Svizra¹ 2015

Rang	Titel	Distributur	Pajais
En Svizra tudestga e rumantscha			
1	The Hobbit – The Battle of the Five Armies	Warner Bros.	USA, GB
2	Fast & Furious 7	Universal	USA
3	Honig im Kopf	Warner Bros.	D
4	Guardians of the Galaxy	Disney	USA
5	The Hunger Games – Mockingjay 1	Impuls	USA
6	Fifty Shades of Grey	Universal	USA
7	Minions	Universal	USA
8	Interstellar	Warner Bros.	USA, GB
9	Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu?	TBA	F
10	Lucy	Universal	F
En Svizra franzosa			
1	Game of Thrones – Season 4	Warner Bros.	USA
2	The Hobbit – The Battle of the Five Armies	Warner Bros.	USA, GB
3	La famille Bélier	Praesens	F
4	Interstellar	Warner Bros.	USA
5	Inside Out – Vice-versa	Disney	USA
6	Fast & Furious 7	Universal	USA
7	Minions	Universal	USA
8	Jurassic World	Universal	USA
9	Frozen – La reine des neiges	Disney	USA
10	Fifty Shades of Grey	Universal	USA
En Svizra taliana			
1	Fast & Furious 7	Universal	USA
2	Big Hero 6	Disney	USA
3	The Hobbit – The Battle of the Five Armies	Warner Bros.	USA, GB
4	American Sniper	Warner Bros.	USA
5	Fifty Shades of Grey	Universal	USA
6	Jurassic World	Universal	USA
7	Interstellar	Warner Bros.	USA
8	Minions	Universal	USA
9	Avengers – Age of Ultron	Disney	USA
10	Lucy	Universal	F

¹ DVDs e blu-rays fisics vendids sur divers chanals (unicamain ofertas legalas), nagins downloads, nagins VoD.

Museums

L'onn 2014 devi en Svizra 1'142 museums che han registrà stgars 21 milliuns entradas.¹ Stgars trais quarts dals museums svizzers sa chattan en la Svizra tudestga e rumantscha, stgars in quart en la Svizra franzosa e var 7 pertschient en la Svizra taliana. Da quels èn stgars 200 museums d'art, ulteriurs var 200 èn museums tematics (sco il Museum alpin a Berna u l'Alimentarium a Vevey). Radund 400 èn museums regionals e locals.

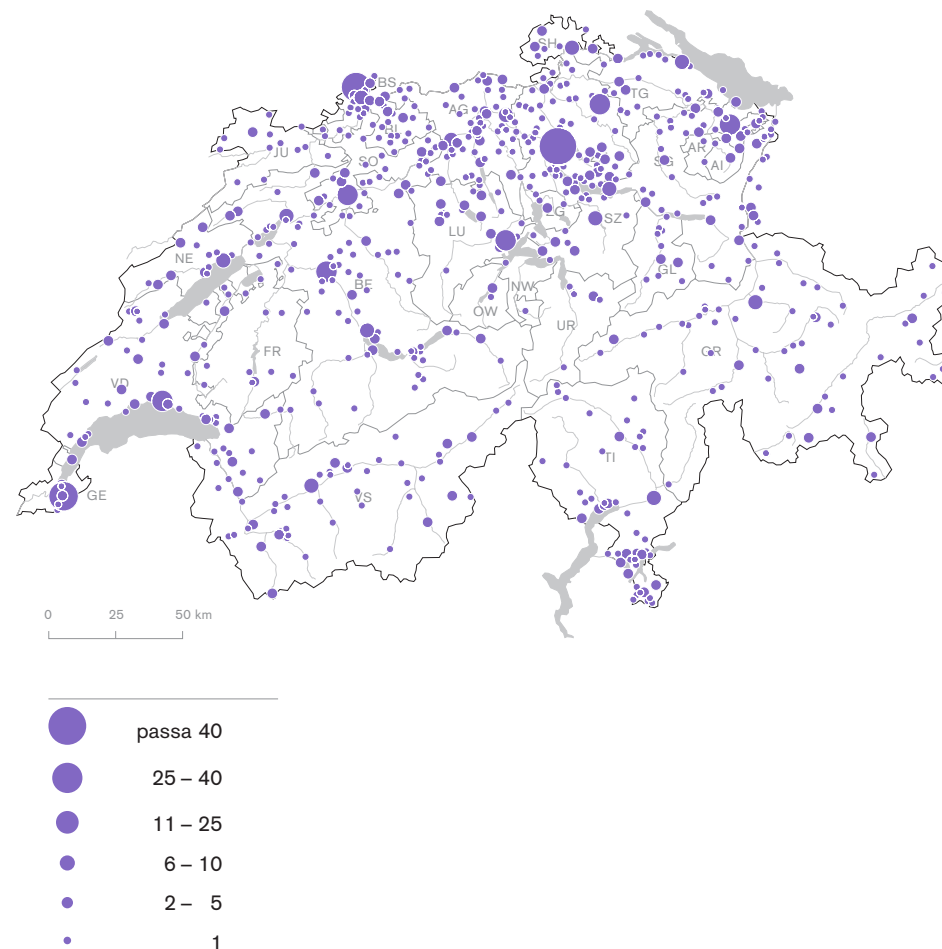
Analisond la repartiziun da las entradas tenor il gener dals museums senza ils curtins botanics u zoologics, resulta ch'ils museums d'art han vendì 28 pertschient da las entradas, ils museums da ciencias naturalas 17 pertschient, ils museums tematics 15 pertschient ed ils museums istorics 14 pertschient da las entradas totalas.

Er sche 36 pertschient da tut ils museums svizzers èn museums regionals e locals, registreschan els mo 7 pertschient da las entradas totalas. Questa pitschna procentuala pon ins declerar per l'ina cun il fatg che quests museums èn per gronda part spezialisads per ina regiun geografica restrenscheda cun in public pli pitschen e per l'autra cun il fatg ch'els han savens uras d'avertura stagiunalas.

¹ Inklusiv curtins bot. e zool. L'ASM definescha in museum analogamain al Cussegl internaziunal dals museums sco «ina instituziun d'util public permanenta ed averta al public che stat a la disposiziun da la societad e da ses svilup e che collecziunescha, archivescha, perscrutescha, intermediatescha ed expona perditgas materialas dals umans e da lur ambient per finamiras da studi, da furmaziun e da divertiment».

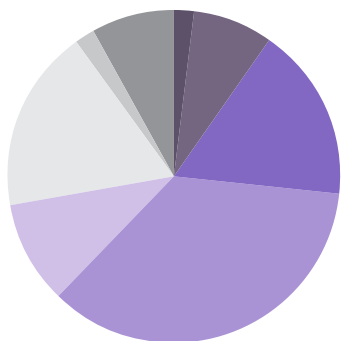
Museums en Svizra

Repartiziun e dumber per vischnanca
2013

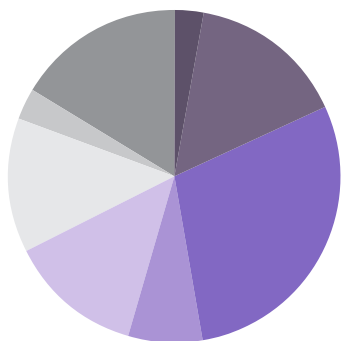

Museums en Svizra tenor geners e tenor entradas 2014

Museums tenor geners
excl. curtins botanics e zoologics

Museums tenor entradas
excl. curtins botanics e zoologics

Geners da museums	Dumber da museums	Dumber d'entradas
Collecziuns e museums archeologics	2 %	3 %
Museums istorics	8 %	14 %
Museums d'art	17 %	28 %
Museums regionals e locals	37 %	7 %
Museums tecnicos	9 %	13 %
Museums tematics	19 %	15 %
Museums ethnologics	2 %	3 %
Museums da scienzas niralas	6 %	17 %
Total	1'119	13'817'200

Ils museums svizzers ils pli visitads tenor dumber d'entradas 2013

Rang	Museum (excl. curtins botanics e zoologics)	Entradas
1	Museum svizzer da transports, Lucerna	519'381
2	Maison Cailler, Broc	386'048
3	Château de Chillon, Montreux	348'647
4	Bernisches Historisches Museum / Einstein Museum, Berna	343'118
5	Fondation Beyeler, Riehen	334'508
6	Kunsthaus Zürich, Turitg	314'862
7	Conservatoire et Jardin botaniques, Chambésy-Genève	* 300'000
8	Swiss Science Center Technorama, Winterthur	267'957
9	Muséum d'histoire naturelle, Genevra	267'908
10	Kunstmuseum Basel, Basilea	229'058
11	Schweizerisches Freilichtmuseum Ballenberg, Hofstetten bei Brienz	227'883
12	Fondation Pierre Gianadda, Martigny	210'629
13	Museum naziunal, Turitg	196'228
14	Château de Gruyères, Gruyères	178'391
15	Musée d'art et d'histoire, Genevra	166'440
16	Museum für Geschichte / Barfüsserkirche, Basilea	157'330
17	Zentrum Paul Klee, Berna	152'780
18	La Maison du Gruyère, Pringy-Gruyères	152'584
19	Exposition Swissminiatur, Melide	140'923
20	Augusta Raurica, Augst	* 121'033

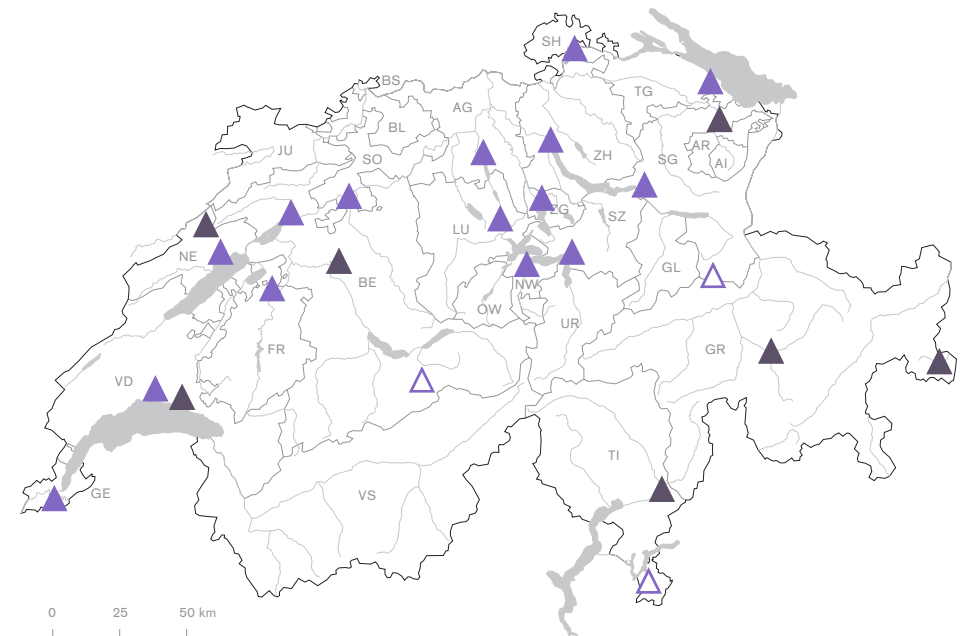
* stimaziun

Archeologia e patrimoni cultural

L'UNESCO ha l'incumbensa da proteger il patrimoni mundial cultural e natiral che represchenta «ina valur extraordinaria ed universal». La Cunvegna internaziunala dals 23 da november 1972 davart la protecziun dal patrimoni mundial cultural e natiral è l'instrument il pli effectiv che la communitad internaziunala ha decretà per proteger sia ierta culturala e natirala. Sco in dals emprims stadis ha la Svizra ratifitgà questa cunvegna da l'UNESCO l'onn 1975. Fin ussa è vegnids integrads en la glista dal patrimoni mundial cultural ils suandants lieus da la Svizra: il district claustral da Son Gagl, la citad veglia da Berna, la claustra benedictina Son Jon da Müstair (tuts l'onn 1983), ils chastels e las fortezzas da Bellinzona (2000), la cuntrada da viticultura dal Lavaux (2007), la Viafier retica en la cuntrada Alvra/Bernina (2008), la citad e l'industria d'uras da La Chaux-de-Fonds e Le Locle (2009) e las palafittas preistoricas en l'artg alpin (2011). Ultra da quai datti en Svizra trais cuntradas che fan part dal patrimoni mundial natiral.

Ulteriuras infurmaziuns davart il patrimoni cultural en Svizra datti sin la pagina www.bak.admin.ch/kulturerbe.

Lieus dal patrimoni mundial en Svizra

- ▲ Patrimoni mundial cultural en Svizra
- District claustral da Son Gagl (1983)
 - Citad veglia da Berna (1983)
 - Claustra benedictina Son Jon a Müstair (1983)
 - Chastels e fortezzas da Bellinzona (2000)
 - Cuntrada da viticultura dal Lavaux (2007)
 - Viafier retica en la cuntrada Alvra/Bernina (2008)
 - Citad ed industria d'uras da La Chaux-de-Fonds / Le Locle (2009)
- ▲ Palafittas preistoricas en l'artg alpin (2011)

- △ Patrimoni mundial natiral en Svizra
- Alps svizras Jungfrau-Aletsch (2001/2007)
 - Monte San Giorgio (2003)
 - Arena tectonica Sardona (2008)

Lieus svizzers degns da protecziun

L'Inventari federal dals lieus svizzers d'impurtanza naziunala degns da protecziun (ISOS) cuntegna 1'272 objects (stadi dal 1. d'october 2015). Per regla èn quai abitadis permanents cun almain 10 edifizis individuals inditgads sin l'emprima ediziun da l'atlas da Hermann Siegfried (Atlas topografic da la Svizra a partir dal 1870), ch'il Cussegl federal considerescha d'impurtanza naziunala pervi da lur qualitads topograficas, spazialas ed architectonicas.

Ina inventarisaziun da lieus ed abitadis cumplettescha la perspectiva per l'entir cun l'attenziun per ils detagls. Il ISOS evaluescha ils lieus ed abitadis en lur totalitad. El tegna quint tant da la qualitad e da l'organisaziun spaziala da la structura fabritgada sco er sia relaziun cun il conturn pli stretg e pli vast.

Ils lieus inscrits en il ISOS sa repartan sin sis categorias: citads (37), citadinas (108), vitgs urbanisads (87), vitgs (580), fracziuns (234) e cas spezial (226). Il ISOS ha la finamira da preservar las qualitads che dattan a quests lieus ina valur naziunala e dad evitar ch'els vegnian modifitgads cun donns irreversibels. L'inventari federal è damai ina basa per la planisaziun che sto vegnir resguardada sistematicamain en ils process da decisiun pertugant mesiras da construcziun a l'intern u en vischinanza dals lieus d'impurtanza naziunala.

Lieus svizzers d'impurtanza naziunala degns da protecziun 2015

Teater, saut ed opera

En la domena da l'art scenic èn activs en Svizra numerus ensembles en teaters professiunals, ensembles libers professiunals tant sco artistas ed artists solistics. Las represchentaziuns han lieu en chasas da teater subvenziunadas dal maun public (teaters tradiziunals, teaters da pliras spartas, operas), locals privats da teater, scenas pitschnas ubain festivals da saut e da teater.

Ils 27 teaters professiunals ils pli gronds da la Svizra han mussà durant la stagiun 2014/2015 var 6'800 represchentaziuns (entaifer ed ordaifer l'agen teater). Var 1,6 milliuns aspectaturas ed aspectaturs han visità questas represchentaziuns. L'Opera da Turitg è cun ses var 233'000 aspectaturs il teater il pli frequentà da la Svizra, lura suondan il Teater da Basilea (170'000), il Schauspielhaus da Turitg (141'000), il Teater da Son Gagl (147'000), il Teater da Berna (129'000) tant sco il Grand Théâtre da Genevra (108'000) ed il Théâtre Vidy da Losanna (46'000). Ils teaters professiunals disponan per regla d'ina atgna chasa ed en Svizra tudestga d'in ensemble fix che vegnan finanziads per gronda part dal maun public (vischnancas, citads e chantuns).

Per la scena libra e per l'art da tribuna pitschna stattan a disposiziun en diversas citads chasas da teater che permettian represchentaziuns da gruppas ospitantas ubain da producziuns da truppas libras. Las tribunas libras da saut e da teater han per part agens pitschens ensembles u furman tals per producziuns specificas. Festivals da saut e da teater èn da grond'impurtanza per l'art scenic en Svizra, perquai ch'els porschan ina gronda diversitad da spartas entaifer in rom survesaivel e perquai ch'els promovon spezialmain formats transdisciplinars. La scena svizra da las tribunas pitschnas percenter na porscha betg mo en las citads ed aglomeraziuns ina rait spessa da tribunas ed occurrenzas mabain er en regions ruralas. L'Institut per ciencias da teater da l'Universitad da Berna ha erui l'onni 2010 che la scena libra

da teater, saut ed opera en Svizra ha a disposiziun var 380 lieus per represchentaziuns e che las occurrenzas da la scena libra vegnan visitadas da radund 1,7 milliuns aspectaturas ed aspectaturs per onni.¹

Las 540 societads dramaticas d'amateurs reunidas en l'Uniun svizra da teater popular han realisà l'onni 2015 en Svizra passa 4'700 represchentaziuns ch'èn vegnidas visitadas da var 745'000 aspectaturas ed aspectaturs.

¹ Il dumber dad 1,7 milliuns aspectaturas ed aspectaturs per onni è ina valur approximativa per ils onns 2005–2008.

Musica e concerts

La scena da musica e da concerts en Svizra è fitg multifara. L'offerta culturala en questa sparta cumpiglia blers stils e formats musicals divers, da pitschens clubs senza finamira da rendita fin tar grondas agenturas da concerts, shows e festivals, da numerus orchesters activs a temp parzial u en il rom da projects fin tar gronds orchesters da professiun che sunan en las renumnadas salas da concert svizras per musica classica.

En Svizra èn activs 13 orchesters classics da professiun a temp cumplain: ils orchesters sinfonics da Basilea, da Berna, da Bienna e Soloturn, da Lucerna e da Son Gagl, l'Orchestre de la Suisse Romande, l'Orchestre de Chambre de Genève, l'Orchestre de Chambre de Lausanne, il Musikkollegium Winterthur, la Philharmonia Zürich, il Tonhalle Orchester e l'orchester da chombra da Turitg tant sco l'Orchestra della Svizzera Italiana.¹ Il dumber exact d'orchesters classics, da concerts e da salas da concert en Svizra n'è betg enconuschent.

Ils var 180 commembers da l'Associaziun svizra da clubs e festivals musicals senza finamira da rendita (PETZI), tranter quels var 60 pertschient clubs e var 40 pertschient festivals, han organisà l'onn 2014 var 8'500 occurrenzas cun var 15'900 artists (55% artists svizzers). Las occurrenzas en vegnidas visitadas da stgars 1,9 milliuns persunas.²

Ils 35 commembers da l'Associaziun da las agenturas svizras da concerts, shows e festivals (SMPA), han organisà l'onn 2015 var 1'700 occurrenzas musicalas che han cuntanschì in public da 5,2 milliuns persunas. Totalmain èn vegnids engaschads var 2'800 artists, tranter quels stgars 40% artists svizzers. Questas occurrenzas han occupà 342 persunas a temp cumplain e quasi 23'000 voluntaris. La svieuta totala da la bransch è muntada a 358 milliuns francs.³

¹ Funtauna: Uniun svizra dals artists musicists

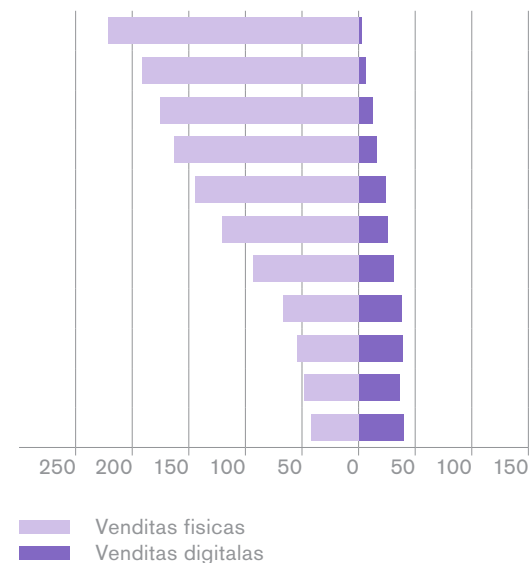
² Funtauna: PETZI, www.petzi.ch

³ Funtauna: index da la SMPA, www.smpa.ch

Tenor l'Associaziun da bransch dals producents svizzers da portatuns (IFPI) èn vegnids vendids l'onn 2015 var 3,8 milliuns portatuns fisics da ses commembers, tranter quels 94 pertschient DCs. Questas vendas han generà ina svieuta da 42 milliuns francs. Igl è interessant ch'il dumber da plattas da vinil vendidas è sa triplà dapi il 2013 sin totalmain passa 150'000 exemplars l'onn 2015. Ultra da quai han downloads da musica generà ina svieuta da 24,6 milliuns francs ed il streaming da musica ina svieuta da 15,3 milliuns francs. La svieuta totala dals producents da portatuns è damai muntada a radund 81,8 milliuns francs. En congual cun l'onn avant è la svieuta sin il martgà tradiziunal da la vendita da DCs sa reducida per 12 pertschient entant che las vendas digitalas èn s'augmentadas per 7 pertschient (dal 2010 al 2015 èn las vendas digitalas s'augmentadas per var 52%).

Vendas fisicas e digitalas da musica en milliuns francs

Onn	Total	Part digitala
2005	224	1 %
2006	198	4 %
2007	188	7 %
2008	179	9 %
2009	168	14 %
2010	147	18 %
2011	124	25 %
2012	105	36 %
2013	92	42 %
2014	85	44 %
2015	82	49 %

Top Ten dals albums musicals svizzers cun il pli grond success tenor dumber d'exemplars vendids en Svizra¹
2015

Rang	Interpret/a	Titel
En Svizra tudestga e rumantscha		
1	Lo & Leduc	Zucker fürs Volk
2	Patent Ochsner	Finitolavoro
3	Beatrice Egli	Bis hierher und viel weiter
4	Müslüm	Apochalüpt
5	77 Bombay Street	Seven Mountains
6	Baschi	Zwüsche dir und mir
7	Bligg	Instinkt
8	Eliane	Bright Lights
9	Schwiizergoofe	4
10	Sophie Hunger	Supermoon
En Svizra franzosa		
1	Bastian Baker	Facing Canyons
2	Sophie Hunger	Supermoon
3	77 Bombay Street	Seven Mountains
4	Stress	Stress
5	Carrousel	L'euphorie
6	Fraissinet	Live
7	Bastian Baker	Too Old To Die Young
8	Jaël	Shuffle The Cards
9	Patent Ochsner	Finitolavoro
10	Alejandro Reyes	Alejandro Reyes
En Svizra taliana		
1	Sebalter	Day of Glory
2	Andrea Bignasca	Gone
3	77 Bombay Street	Seven Mountains
4	Bastian Baker	Facing Canyons
5	Sophie Hunger	Supermoon
6	Bastian Baker	Too Old To Die Young
7	Nicole Bernegger	Small Town
8	Gotthard	Bang!
9	Stress	Stress
10	Thomas Shem	You're (Not) The Only One

¹ Exemplars fisics vendids sur divers chanals (butias ed online) e downloads dad exemplars digitalts (unicamain offertas legalas).

Top Ten dals albums musicals cun il pli grond success tenor dumber d'exemplars vendids en Svizra¹
2015

Rang	Interpret/a	Titel
En Svizra tudestga e rumantscha		
1	Adele	25
2	AC/DC	Rock Or Bust
3	Helene Fischer	Farbenspiel
4	Lo & Leduc	Zucker fürs Volk
5	Helene Fischer	Weihnachten
6	Patent Ochsner	Finitolavoro
7	Ed Sheeran	X
8	Unheilig	Gipfelstürmer
9	Muse	Drones
10	Andreas Bourani	Hey
En Svizra franzosa		
1	Adele	25
2	Louane	Chambre 12
3	Francis Cabrel	In extremis
4	Christine and the Queens	Chaleur humaine
5	Muse	Drones
6	Kendji Girac	Kendji
7	Les Enfoirés	Sur la route des Enfoirés
8	AC/DC	Rock Or Bust
9	Les Enfoirés	Les Enfoirés en chœur
10	Film Soundtrack	Fifty Shades of Grey
En Svizra taliana		
1	Tiziano Ferro	TZN – The Best of TZN
2	Adele	25
3	Marco Mengoni	Parole in circolo
4	Jovanotti	Lorenzo 2015 cc.
5	Il Volo	Sanremo Grande Amore
6	Sebalter	Day of Glory
7	Vasco Rossi	Sono innocente
8	AC/DC	Rock Or Bust
9	Gianna Nannini	Hitalia
10	J-AX	Il bello d'esser brutti

¹ Exemplars fisics vendids sur divers chanals (butias ed online) e downloads dad exemplars digitalts (unicamain offertas legalas).

Bibliotecas, cudeschs e medias stampadas

En Svizra han 809 bibliotecas mess a disposiziun l'onn 2014 ina offerta totala da var 92 milliuns medias, tranter quellas 55,6 milliuns documents stampads, 11,5 milliuns documents illustrads tant sco var 8,5 milliuns documents digitala. Las bibliotecas han dumbrà totalmain var 1,4 milliuns utilisadras ed utilisaders activs che han fatg totalmain passa 44 milliuns emprests.¹

L'onn 2014 è vegnids publitgads e purschids en las librerias passa 12'700 cudeschs svizzers². Dapi la mesadad dals onns 1960 s'è la produenziun da cudeschs svizzers pli che dublada ed ella è stada multiplitgada per set durant l'ultim secul. Dals cudeschs publitgads en Svizra l'onn 2014 è cun 5'768 titels quasi la mitad en tudestg. La procentuala dals cudeschs en franzos munta a var 20 pertschient, quella dals cudeschs en talian importa pauc dapli che 2 pertschient. La quota dals cudeschs en autras linguas (incl. cudeschs rumantschs) è da var 30 pertschient, tranter quels è passa la mitad cudeschs en englais.

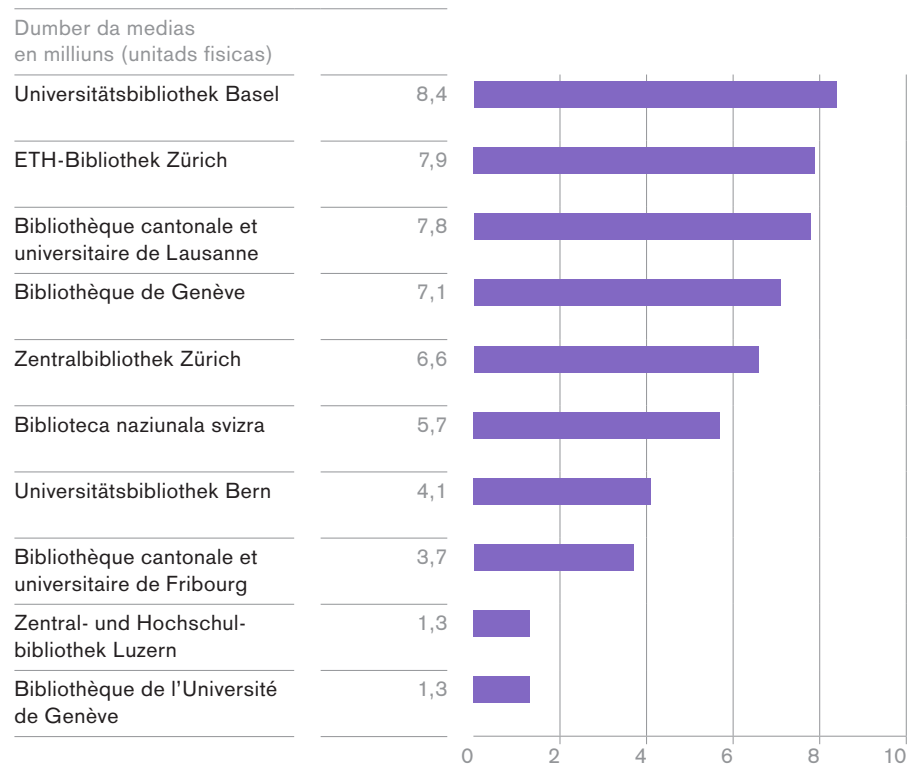
Tenor la nova statistica davart la structura d'interprettas da l'Uffizi federal da statistica hai dà l'onn 2013 en Svizra 548 librerias cun var 3'150 collavuraturas e collavuratur en var 2'200 plazzas da temp cumplain.

Lecturas e lecturs en Svizra tudestga han cumprà l'onn 2013 passa 20 milliuns cudeschs, var 17 milliuns da quels sur librerias svizras. En Svizra franzosa è vegnids vendids l'onn 2009 var 10 milliuns cudeschs, 80 pertschient eran cudeschs importads. Il pli savens vegnan cumprads romans, lura suondan cudeschs d'uffants e da giuvenils.

¹ La statistica da las bibliotecas dal UST sa basa sin ina relevaziun da datas che cumpiglia mo en 12 chantuns er las bibliotecas da vischnancas cun damain che 10'000 abitants. Il dumber da respostas tar las singulas dumondas divergescha. Perquai èn las cifras inditgadas approximativas.

² Ina publicaziun vala sco svizra tenor l'art. 3 da la Lescha davart la Biblioteca nazionala e tenor l'art. 14a da l'Ordinaziun davart la Biblioteca nazionala, sche almain in terz dals auturs è svizzer, sche la chasa editura è svizra u sche almain in terz dal cuntegn pertutga la Svizra.

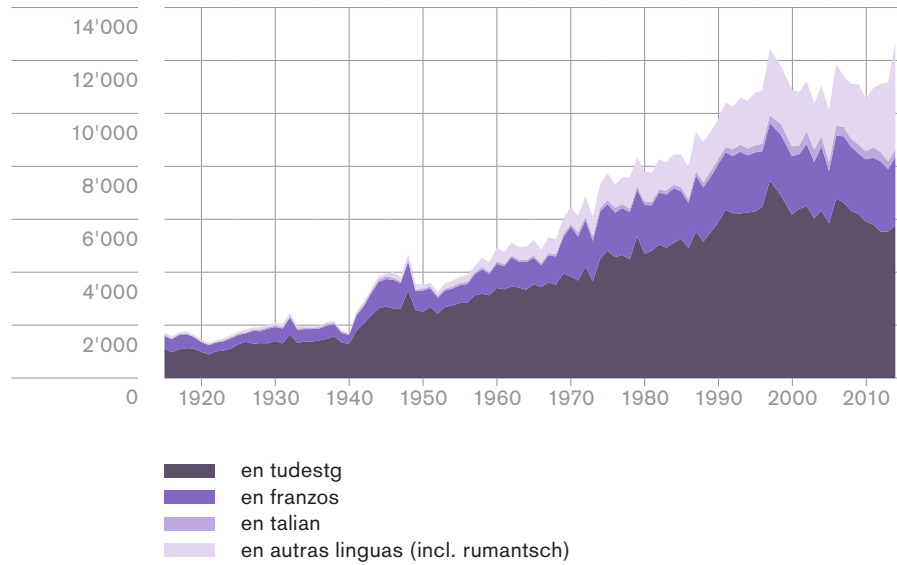
Top Ten da las pli grondas bibliotecas svizras tenor il dumber total da las medias purschidas¹ 2014

¹ Medias purschidas: cudeschs, revistas, manuscrits, microformas, registraziuns auditivas, documents illustrads, chartas e plans, datotecas, documents audiovisuals, autras medias.

Funtaunas: Uffizi federal da statistica, Biblioteca nazionala svizra, Associaziun dals librarists ed editurs svizzers SBVV, Association Suisse des Diffuseurs, Editeurs et Libraires ASDEL

Dumber da cudeschs (titels) publitgads en Svizra e purschids en las librarías 1915–2014¹

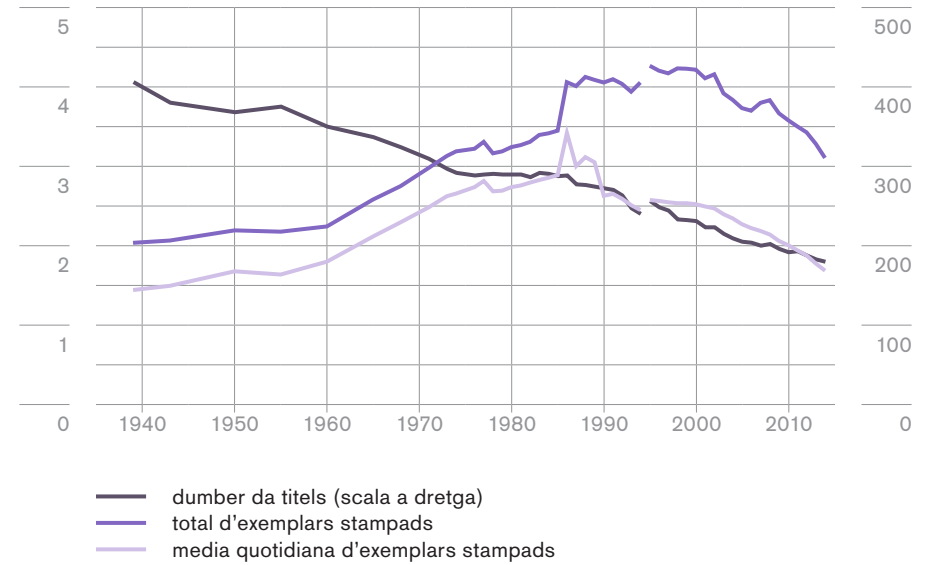

¹ Midament da metoda l'onn 2014: Tut ils cudeschs multilingvs èn vegnids attribuids sistematicamain a la categoria «autras linguas».

Funtaunas: Biblioteca naziunala svizra, Uffizi federal da statistica. Basa da datas: Bibliografia naziunala svizra «il cudesch svizzer»; datas per il 1998 mancan

Medias stampadas / gasettas en vendita Dumber da titels edids e d'exemplars stampads¹ 1939–2014

en milliuns

¹ Gasettas gratuitas, fegls uffizials e gasettas tematicas n'èn betg inclusas.

Funtaunas: Uffizi federal da statistica, Associaziun svizra da medias (WEMF). Basa da datas: statistica da titels e bulletin d'ediziuns da l'Associaziun svizra da medias (WEMF); midada da metoda l'onn 1995

Top Ten dals cudeschs liads cun il pli grond success
tenor exemplars¹ vendids en Svizra tudestga²
2015

Rang	Autur/a	Titel
Auturas ed auturs svizzers, belletristica, mo cudeschs en tudestg		
1	Martin Suter	Montecristo
2	Milena Moser	Das Glück sieht immer anders aus
3	Eveline Hasler	Stürmische Jahre
4	Hansjörg Schneider	Hunkelers Geheimnis
5	Lukas Hartmann	Auf beiden Seiten
6	Monique Schwitter	Eins im Andern
7	Blanca Imboden	Matterhörner
8	Lukas Bärfuss	Koala
9	Ruth Schweikert	Wie wir älter werden
10	Franz Hohler	Ein Feuer im Garten
Tuttas auturas ed auturs, belletristica, mo cudeschs en tudestg		
1	Martin Suter	Montecristo
2	Jojo Moyes	Ein ganz neues Leben
3	David Lagercrantz	Verschörung
4	Lori Nelson Spielman	Nur einen Horizont entfernt
5	Paula Hawkins	Girl on the Train – Du kennst sie nicht, aber sie kennt dich
6	Lori Nelson Spielman	Morgen kommt ein neuer Himmel
7	Jean-Luc Bannalec	Bretonischer Stolz
8	Jussi Adler-Olsen	Verheissung – Der Grenzenlose
9	Milena Moser	Das Glück sieht immer anders aus
10	Ian McEwan	Kindeswohl

¹ Exemplars fisics vendids sur divers chanals
(butias ed online).

² Fin ussa na datti naginas infurmaziuns cumparablas
per la Svizra franzosa, taliana e rumantscha.

Top Ten dals cudeschs da giaglioffa cun il pli grond success
tenor exemplars¹ vendids en Svizra tudestga²
2015

Rang	Autur/a	Titel
Auturas ed auturs svizzers, belletristica, mo cudeschs en tudestg		
1	Max Küng	Wir kennen uns doch kaum
2	Alex Capus	Der Fälscher, die Spionin und der Bombenbauer
3	Martin Suter	Allmen und die verschwundene María
4	Franz Hohler	Gleis 4
5	Lukas Hartmann	Abschied von Sansibar
6	Thomas Meyer	Wolkenbruchs wunderliche Reise in die Arme einer Schickse
7	Joël Dicker	Die Wahrheit über den Fall Harry Quebert
8	Martin Suter	Die dunkle Seite des Mondes
9	Tony Dreher	Aareschwimmen
10	Kurt Lauber	Der Wächter des Matterhorns
Tuttas auturas ed auturs, belletristica, mo cudeschs en tudestg		
1	E. L. James	Grey – Fifty Shades of Grey von Christian selbst erzählt
2	Charlotte Link	Die Betrogene
3	Jojo Moyes	Ein Bild von dir
4	Graeme Simsion	Das Rosie-Projekt
5	Anna Todd	After Passion
6	Jojo Moyes	Die Tage in Paris
7	E. L. James	Fifty Shades of Grey – Gefährliche Liebe
8	Nicholas Sparks	Kein Ort ohne dich
9	Susan Elizabeth Phillips	Cottage gesucht, Held gefunden
10	Anna Todd	After Truth

¹ Exemplars fisics vendids sur divers chanals
(butias ed online).

² Fin ussa na datti naginas infurmaziuns cumparablas
per la Svizra franzosa, taliana e rumantscha.

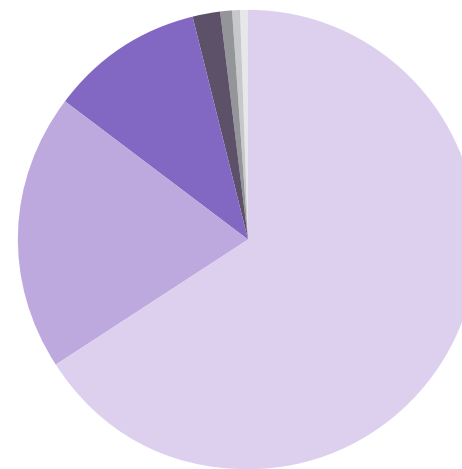
Biblioteca naziunala svizra

La Biblioteca naziunala svizra è vegnida fundada l'onn 1895. Ella collecziunescha, cataloghisescha ed intermediatescha infurmaziuns stampadas u digitalas sco texts, purtrets e suns che han ina relaziun cun la Svizra. Er l'Archiv svizzer da litteratura a Berna, il Centre Dürrenmatt Neuchâtel e dapi il 1. da schaner 2016 la Fonoteca naziunala a Lugano fan part da la Biblioteca naziunala svizra.

La collecziun essenziala da la Biblioteca naziunala è la «Helvetica» che cuntegna tut las publicaziuns, che han ina relaziun cun la Svizra. Sper ovas litteraras èn quai per exempel er musicalias, documents uffizials, placats, revistas etc. La collecziun «Helvetica» cuntegneva la fin da l'onn 2015 passa 4,5 milliuns unitads, tranter quellas stgars 3 milliuns monografias e var 900'000 toms da gasettas e revistas, dentant er 40'000 publicaziuns electronicas originalas sco paginas d'internet. La collecziun grafica cuntegneva 80 collecziuns individualas, per exempel ovas da maisters svizzers ed archivs d'artists. Ultra da quai sa chattavan 1,2 milliuns documents en l'Archiv federal per la tgira da monuments. L'Archiv svizzer da litteratura tgirava 353 relaschs ed archivs d'auturas e d'auturs, da scienzads e chasas edituras da tut las regiuns linguisticas.

La fin dal 2015 occupavan la collecziun d'unitads stampadas 65'000 meter da curuna en ils magazins e la collecziun d'unitads digitalas 10 terabyte sin ils servers. Var 12,1 milliuns paginas èn vegnidas digitalisadas ed èn accessiblas online, quai correspunda a 5,7 promils da cudeschs, gasettas e revistas stampadas da la collecziun. Il catalog online da la biblioteca è vegni consultà passa 570'000 giadas per onn, 6,247 personas han emprestà quasi 70'000 documents, mappas e stgatlans d'archiv.

Collecziun «Helvetica» da la Biblioteca naziunala
tenor categorias da medias
2015

	en %
Monografias	66 %
Gasettas e revistas (dumber da toms liads)	19 %
Fegls grafics, fotografias, chartas	11 %
Musicalias	2 %
Publicaziuns electronicas originalas en l'archiv permanent	1 %
Microfilms, DC-Roms, autras datotecas	<1 %
Documents audiovisuels (suns, purtrets, films)	<1 %
Total	4'504'046

Economia culturale

Economia culturala e creativa svizra

Tenor la definiziun svizra tutgan quellas interpresas e quellas persunas independentas tar l'economia culturala che creesch, produceschan, intermediesch e vendan martganzia u servetschs culturals e creativs e che funcziunan en emprima lingia tenor in princip da rendita economica. En quest senn fan part da l'economia culturala surtut las interpresas culturalas e creativas dal sector privat – damai ni il sector public (cultura promovida dal maun public) ni il sector intermediar (fundaziuns, associaziuns). La separaziun tranter interpresas orientadas a la rendita ed interpresas d'utilitad publica tant sco la separaziun tranter interpresas subvenziunadas dal maun public ed interpresas da l'economia privata n'è dentant betg adina uschè evident. Savens èn las creativas ed ils creativs independents tant sco las interpresas culturalas numnadain activs èn tut ils trais secturs. L'economia culturala ha sias atgnas structuradas e ses agens martgads, ma dependa er dal potenzial creativ da las instituziuns subvenziunadas dal maun public. Al medem temp ha ella in effect innovativ sin quellas instituziuns.

En las retschertgas davart l'economia culturala en Svizra¹ vegn ella dividida tematicamain en 13 differents martgads che vegnan preschentads en detagl sin las proximas paginas.

L'onn 2013 eran activas en l'economia culturala svizra passa 275'000 persunas en var 71'000 interpresas. Quai correspunda a bundant 10,9 pertschient da tut las interpresas ed a 5,5 pertschient da las persunas che lavuran en Svizra. L'economia culturala ha generà l'onn 2013 ina valur agiuntada brutta da var 22 milliardas francs ed ina svieuta totala da stgars 69 milliardas francs. Sia quota da la valur agiuntada brutta totala da la Svizra munta a 3,9 pertschient. Ils pli gronds martgads da l'economia

¹ Publitzadas da la Zürcher Hochschule der Künste (ZHdK) en collavraziun cun il venture CreativeEconomies, www.creativeeconomies.com, e l'Uffizi statistic dal chantun da Turig, sa basond sin datas da l'Uffizi federal da statistica (STATENT, contabilitad nazionala) e sin datas da l'Administraziun federala da taglia (TPV).

culturala svizra tenor plazzas da lavur ed interpresas èn il martgà d'architectura, il martgà da design, il martgà da musica ed il martgà da software e gieus da computer.

Il congual cun auters clusters economics mussa che l'economia culturala consista per gronda part dad interpresas me-saunas, pitschnas e fitg pitschnas tant sco da persunas cun activitad da gudogn independenta. Ultra da quai mussa quest congual er il grond potenzial da plazzas da lavur da l'economia culturala: Sia procentuala d'emploiads (equivalent en plazzas da temp cumplain) munta a 5,0 pertschient da l'entira economia svizra ed è cumparabla cun la quota da l'economia da finanzas (5,6%) e da l'economia dal turissem (4,8%) e surpassa cleramain las quotas dals clusters, life sciences (3,1%) e tecnicas d'infurmaziun e communi-caziun (3,7%). Sia procentuala d'interpresas munta a 10,9 pertschient da l'entira economia svizra ed è almain dubel uschè auta che quellas dals auters clusters numnads.²

L'offerta culturala ha er ina valur economica betg negligibla per il turissem en Svizra: Tant la stad sco l'enviern tutgan la visita d'attracziuns istoricas e culturalas sco er la visita da museums ed exposiziuns tar las activitads betg sportivas las pli popularas dals turists esters. Durant la stad frequentan var 45 pertschient dals turists esters en Svizra attracziuns istoricas e culturalas; var 27 pertschient visitan museums ed exposiziuns e van a teater u a kino.³

² Funtauna: Christoph Weckerle, Roman Page, Simon Grand: Kreativwirtschaftsbericht Schweiz 2016, www.creativeeconomies.com. Ils clusters sa basan sin enquistas da l'Uffizi federal da statistica (STATENT) e sin atgnas calculaziuns dal Statistisches Amt dal Chantun Turig.

³ Funtauna: Tourism Monitor Switzerland 2013 © Switzerland Tourism 2014

L'economia culturala tenor ses 13 martgads

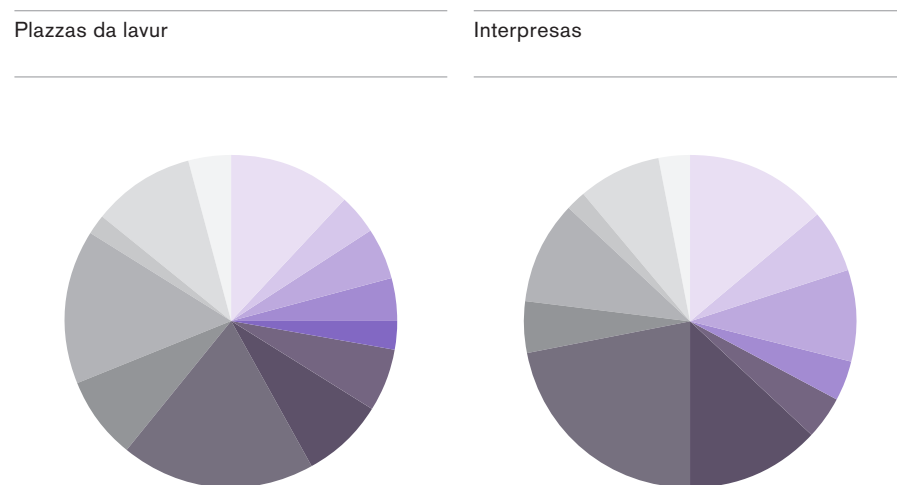
Martgads da l'economia culturala	Persunas cun activitad da gudogn independenta	Interpresas e firmas
Martgà da musica	Cumponists, musicists, chantadurs, magisters da musica, inschigners da sun, interprets, ensembles musicals	Constructurs d'instruments, editurs da musica, producents da portatuns, agenturas d'artists, butias da musica, agenzias d'occurenzas, clubs, festivals, scolas da musica comercialas
Martgà da cudeschs	Scripturs, auturs, translatur	Chasas edituras, commerziants da cudeschs, commerzi intermediar, agenturas
Martgà d'art	Artists figurativs, restauraturs, intermediaturs d'art	Galarias, commerzi d'art, butias da museums, expositiuns comercialas d'art
Martgà da films	Scenarists, acturs da films, producents da films	Producers da film e televisiun, distribuiders da films, vendiders da films, kinos
Martgà da radiodiffusiun	Moderaturs, pledaders, producents	Interpresas da radio e televisiun
Martgà da l'art scenic	Acturs da teater, artists, sautunzs, cabarettists	Teaters comercials, musicals, agenturas, teaters da varieté, art da tribuna pitschna
Martgà da design	Designers, grafichers, concepiders, artists da l'art applitgà	Biros da design industrial, design da products, design grafic, design visual, web-design
Martgà d'architectura	Architects, planisaders da la cuntrada	Biros d'architectura per construcziun auta e bassa, architectura d'interiurs, decoraturs, creaziun da la cuntrada
Martgà da reclama	Redacturs da reclama, agents da reclama	Biros per la realisaziun, intermediaziun e vendita da reclamas

Martgà da software e gieus da computer	Sviluppaders da software e da gieus da computer	Cussegliaders e sviluppaders da software, editurs da software, firmas da programmaziun, agenturas
Martgà d'artisanadi	Artisans, aurers, argienters	Commerzi d'artisanadi, elavuraziun da pedras preziasas e da bischutaria, creaziun da cliniez d'aur e d'argient
Martgà da pressa	Schurnalists, producents da texts, fotografs da pressa	Editurs da pressa, commerzi da pressa, archivaziun da pressa
Martgà fonotecnic		Producers e commerziants d'apparaturas fonotecnicas, da film e da radiodiffusiun

Martgads da l'economia culturala tenor dumber da plazzas e d'interpresas e tenor svieuta 2013

	Plazzas da lavor	Interpresas	Svieuta en miu. francs
Martgà da musica	30'862	9'915	1'836
Martgà da cudeschs	13'406	4'755	2'089
Martgà d'art	13'182	5'836	2'048
Martgà da films	10'945	2'727	2'770
Martgà da radiodiffusiun	9'683	152	3'716
Martgà da l'art scenic	15'043	2'828	669
Martgà da design	24'449	10'046	4'412
Martgà d'architectura	54'481	15'404	11'048
Martgà da reclama	18'832	3'265	5'165
Martgà da software e gieus da computer	42'630	7'771	22'823
Martgà d'artisanadi	5'099	1'193	1'810
Martgà da pressa	27'673	5'955	7'540
Martgà fonotecnic	9'032	1'552	2'722
Total	275'317	71'398	68'649

Martgads da l'economia culturala tenor plazzas da lavor ed interpresas 2013

	Plazzas da lavor	Interpresas
Martgà da musica	11 %	14 %
Martgà da cudeschs	5 %	7 %
Martgà d'art	5 %	8 %
Martgà da films	4 %	4 %
Martgà da radiodiffusiun	4 %	<1 %
Martgà da l'art scenic	5 %	4 %
Martgà da design	9 %	14 %
Martgà d'architectura	20 %	22 %
Martgà da reclama	7 %	5 %
Martgà da software e gieus da computer	15 %	11 %
Martgà d'artisanadi	2 %	2 %
Martgà da pressa	10 %	8 %
Martgà fonotecnic	3 %	2 %
Total	275'317	71'399

Crowdfunding en l'economia culturala e creativa

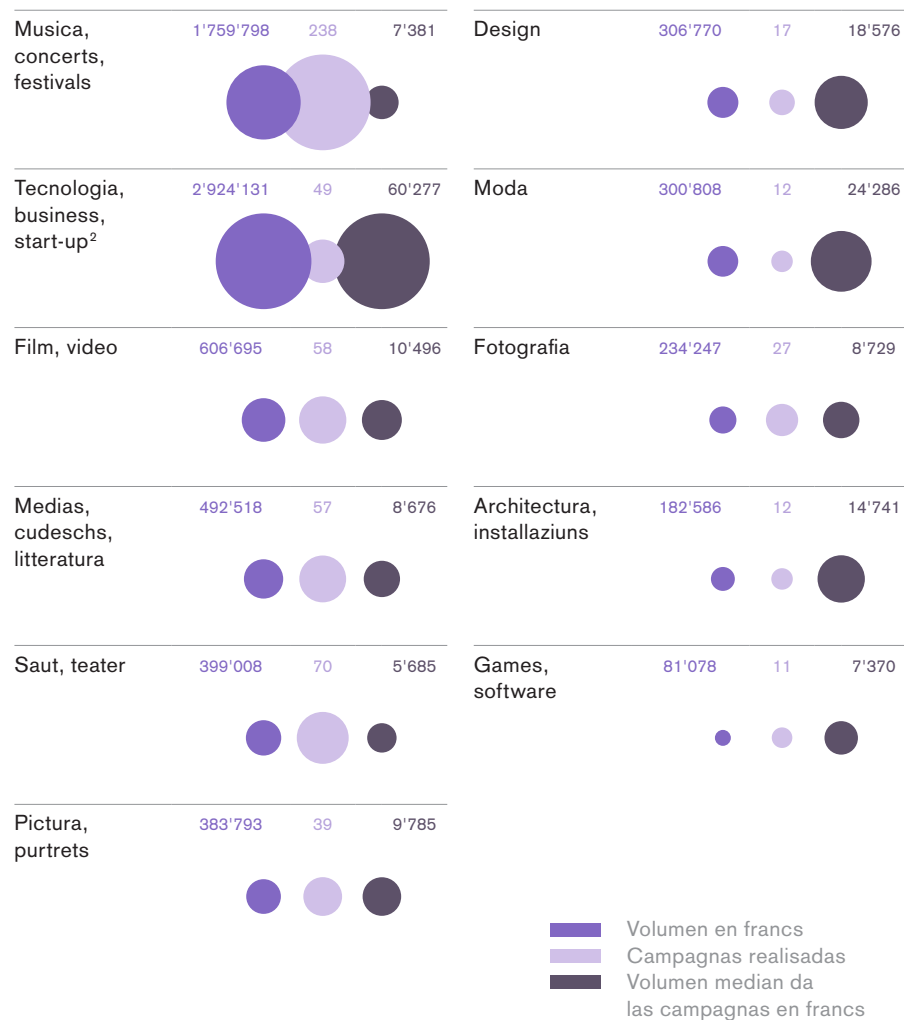
Durant ils ultims onns ha il crowdfunding¹ fatg sin tut il mund in grond svilup sco pussaivladad da finanziar projects. Il dumber da projects realisads e da meds finansials ramassads crescha ad in crescher. Quest trend global sa manifestescha er en Svizra. Entant ch'ins ha ramassà cun campagnas da crowdfunding l'onn 2011 pir 3,1 milliuns francs, s'è quest import augmentà a 27,3 milliuns francs l'onn 2015.

La cumpart da l'economia culturala e creativa al import total da meds finansials intermediads cun crowdfunding en Svizra è muntada a 6 milliuns francs l'onn 2015. Las trais spartas las pli grondas eran «musica, concerts, festivals» (var 1,8 miu. francs), «tecnologia, business, start-ups» (cumpart da la cultura var 1,5 miu. francs) e «film e video» (607'000 francs). En total èn vegnids finanziads cun success sur crowdfunding quasi 500 projects da l'economia culturala e creativa. Er tar il dumber da projects realisads era la sparta «musica, concerts, festivals» represchentada il meglier cun 238 projects.

Il lieu da domicil dals iniziants da projects da crowdfunding mussa che questa metoda da finanziar projects vegn utilisada il pli savens en regiuns urbanas. Trais quarts da tut ils projects derivan da regiuns urbanas. Analisond la distanza mediana tranter ils iniziants ed ils fautors dals projects, constattan ins che questa è sorprendentamain pitschna (11 km in regiuns urbanas, 36 km in regiuns ruralas). Er sche l'internet n'ha en sasez nagins cunfins geografics, vegnan la maioritad dals projects sustegnids a nivel local. Savens bastan contribuziuns modestas d'in dumber da fautors relativ pitschen per realisar ils projects culturals sin plattafurmas da crowdfunding. Quai signifitga che crowdfunding è ina schanza surtut er per projects da nischa u per iniciativas novas.

¹ Definiziun da crowdfunding tenor il studi inditgà en la funtauna, pagina 3.

Campagnas da crowdfunding¹ tenor spartas e volumen finanziar 2015

¹ Qua vegnan resguardadas mo las campagnas en las domenas crowdsupporting e crowddonating ch'èn las pli impurtantas per l'economia culturala e creativa.

² Projects da l'economia culturala e creativa importan var 25–50% dal volumen finanziar da questa categoria.

Funtauna: Andreas Dietrich, Simon Amrein: Crowdfunding im Kulturbereich, studi per incumbensa da Pro Helvetia ed Uffizi federal da cultura, www.bak.admin.ch/ crowdfunding; Hochschule Luzern, Institut für Finanzdienstleistungen: Crowdfunding Monitoring Schweiz 2016

Castels e fortèzzas da Bellinzona,
patrimoni mundial da l'UNESCO

Impressum

Survista statistica
da la cultura en Svizra
2016

Editur
Uffizi federal da cultura
Hallwylstrasse 15
CH-3003 Berna

En collavuraziun cun
Uffizi federal da statistica
Espace de l'Europe 10
CH-2010 Neuchâtel

Redacziun
Rico Valär
Uffizi federal da cultura
en collavuraziun cun l'UFS,
Secziun politica, cultura,
medias

Translaziun rumantscha
Rico Valär UFC

Realisaziun
Nadine Wüthrich, Turitg

Fotografias
© Keystone: Peter Schneider
(p. 2/3), Christian Beutler
(p. 6/7), Jean-Christophe
Bott (p. 18/19), Laurent
Gillieron (p. 34/35),
Georgios Kefalas (p. 64/65),
Travelita (p. 74/75)

Producziun
Druckerei Odermatt AG,
Dallenwil

Distribuziun
Uffizi federal da cultura

Ediziun
200

Funtaunas
Qua vegnan citadas statisti-
cas publitgadas. Las fun-
taunas vegnan inditgadas tar
mintga statistica. UFC ed
UFS n'èn betg responsabels
per statisticas eruidas da
terzs.

ISBN
978-3-9524508-6-4

© Uffizi federal da cultura,
Berna, fanadur 2016

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Kultur BAK
Office fédéral de la culture OFC
Ufficio federale della cultura UFC
Uffizi federal da cultura UFC

Bundesamt für Statistik BFS
Office fédéral de la statistique OFS
Ufficio federale di statistica UST
Uffizi federal da statistica UST